PAZAR
25 EYLÛL 1932
7 inci sene No. 2380
NUSHASI 5 KURUŞTUR

T.C. İSTANBUL İDARE-İ ÖRFİYESİ 1932 İDARE-İ ÖRFİYESİ

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Şeker Fiatlarını Durup Dururken Ve Hiç Sebep Yokken Yükseltenler Kanunun Pençesine Verilmeğe Başlandılar

Kayseri ve Nazillide Pamuk mensucat fabrikaları tesis ediliyor..

Son kararlar bilhassa emniyet kırizinin önüne geçmiştir

Hem sanayiciler, hem müstahsiller korunuyor ve bu esas her kararda hâkim bulunuyor

Son kararlar - İktısadî tedbirler üzerinde bir tahlil -Makine mi, toprak mı?

ANKARA, (Telefonla: Başmuharririmizden) — Heyeti vekilemizin son içtimalarında mühim kararlar alınmıştır. Bu kararlar, muhitte ve bazı işler üzerinde biriken şüphe ve emniyetsizliği gidermiştir. Bundan başka öyle basit tedbirler var ki, devlete hiç bir ağırlık yükletmiyor, hazineye dokunmuyor, yalnız alâkadarlara kolaylık veriyor. Hükûmet, bu gibi tedbirleri de aramaktan, bu tedbirleri bulunca da tatbikten geri kalmayacaktır. Bu araştırmada esas; nazariyelere bağlanmak değil, pratik sahadan ayrılmamaktır.

Sanayiimize kolaylık gösterildiği doğrudur. Fakat bu kolaylıklar, hiç bir zaman normalin ve zaruretin hududunu geçmiş değildir. Hele müstahsilin, tarlada çalışanların aleyhinde bir hareket olduğu asla düşünülemez. En nihayet sanayiimizi korumak mecburiyeti de vardır. Çünkü bunları kurmak için devletçe, halkça büyük fedakârlıklar göze aldık. Yeni doğan ve inkişaf yolunu tutan bir eseri körletmek yoluna elbette giremeyiz.

Sanayi politikasında düşünülen şey; fabrikalarımızın rekabet yüzünden biribirini kırmalarına meydan vermemektir. Hükûmetin, teşvik ve teshilâtı, memleket ihtiyacının icap ettirdiği mikdardan öteye geçemez. Girişeceğimiz sanayi işlerinde yalnız memleketimizin ihtiyacını düşünüyoruz. Bu sahada ihracatı ve başka memleketlerin sınaî mahsulâtile hariçte rekabeti bugünkü şerait içinde düşünemeyiz.

Hükûmetin sanayi politikasında düşündüğü esaslı bir nokta daha: Sanayide muhtaç olduğumuz iptidaî maddeler, eğer memleket dahilinde tedarik edilebiliyorsa, bunu kullanmak mecburiyeti olmalıdır. Mevaddı iptidaiyesi memlekette mevcut olmayanlara tabiî bir şey denemez. Bu münasebetle yeni bir tetkik ve karar mevzuu ortaya çıkıyor:

Türkiyede hangi sanayii kurmak ve korumak doğru olur? Elbette bunun da kat'î olarak tesbit ve ifade edileceği gün uzak değildir.

Vesika usulünün kaldırılması sanki müstahsiller ve ihracatçılar aleyhinde bir karar imiş gibi bazı dillerde ve yazılarda imalar var. Halbuki bu karar, müstahsillerin de lehindedir. Bir defa şunu bilmeli ki, verilecek prim, tarlalara, tarlada çalışanlara kadar gitmiyor. Vesika ticaretinden en çok şikâyet edenler, ciddî ihracatçılardır. En büyük ihracat merkezimiz olan İzmirden gelen ve bu işlerde çok alâkadar ve salâhiyettar olan bir zat dedi ki:

— «Vesika usulü büsbütün ters bir netice vermiştir. Bir defa formalite yüzünden ihracat güçleşmiştir. En büyük ihracat tacirleri, kendilerine prim temin eden bu usulü kaldırmağa taraftar oldular. Çünkü Avrupaya yapılan tekliflerde istikrar kalmamıştır. Bazı hesapsız ve zayıf tacirler, sırf, vesika ticaretinin kârına istinat ederek Hamburga pek düşük fiyatlar teklif etmişlerdir. Bu tekliflerin, meselâ üzümün düşmesinde büyük tesiri olmuştur. Yoksa İzmirde, üzüm fiyatını beynelmilel rekabet kırmamıştır.»

Bütün bu cihetler düşünülünce, vesika usulünün ilgasında yalnız müstehliklerin düşünülmediği anlaşılır. Bu usulü müdafaa edenler diyorlar ki: «Fabrikatörler, ufak bir prim verecekler. Kendi mamûl maddelerinin alıcısı olan müstahsillere bu suretle biraz yardım edecekler. Bu yardım, köylünün iştira kabiliyetini arttıracak. Bu suretle de fabrikatörlerin satışı çoğalacak..» Tatbikatın tecellilerini görmeden ve duymadan böyle düşünmek mümkündür. Fakat filiyattaki tesirleri anlaşıldıktan sonra hatâlı yolda ısrar etmek elbette doğru olmazdı.

Bir de şu nokta var: İdhalât emtiasının kontenjanda biraz geniş tutulması, yalnız müstehliklerin menfaatine değildir. Müstahsillerin de bunda büyük menfaati vardır. Biz, işi daima kendi cephemizden, bir taraflı olarak mütalea ediyoruz. Türk ihracat mallarını satın alan memleketleri düşünmüyoruz. Halbuki bunları gücendirmemek, onları mukabil tedbirler almağa mecbur etmemek te lâzım dır. Nasıl ki bugün bize müşkülât çıkaran, mallarımızı satın almayan, memleketimize döviz vermeyen memleketlere karşı bir tedbir almak zaruretini hissediyoruz. Herhalde bu işi karşılıklı teessürler ve münasebetler düşünülerek idareye çalışmalıyız.

Her işin yalnız tek cepheden mütalea edilmemesi zarureti, bize bile bile bazı zaruret ve zararları bile kabul ettiriyor. Başka bir yazımızda da ifade ettiğimiz gibi, bugün yerli olsun, ecnebi olsun, bazı tacirler, memleketten mal çıkarabilirler ve bu mal mukabili olan dövizi memlekete getirmeden hariçte bırakabilirler. Bu suretle para kaçakçılığına, döviz kaçırmasına karşı açık bir kapı duruyor. Bu, böyledir. Fakat buna karşı şiddetli bir tedbir almak çok müşküldür. İhracatımızı müteessir edebilir, mukabil tedbirleri davet edebilir. Onun içindir ki, bu zarureti kaydederken işin müşkülâtını ve nezaketini de söylemekten geri kalmamıştık.

İşin hülâsası şu: İsmet Paşa hükûmeti, iktısadî meselelerimiz üzerinde çok dikkatli ve çok hassas davranıyor. Müstahsilleri de, müstehlikleri de koruyacak tedbirleri mütemadiyen arayor. Onun gayesi, umumun, memleketin menfaatini korumaktır. Umumî vaziyetimiz iyidir. Hele döviz vaziyetimiz çok iyidir. Vatandaşların emniyet ve mesaisini ihlâl edecek gayrıtabiî hiç bir şey yoktur. Gazinin dediği gibi, bütün devlet müesseseleri, bütün hususî müesseseler ve bütün vatandaşlar elele vererek bu büyük mücadeleden de en kuvvetli ve muzaffer çıkmağa çalışmalıyız.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

9 şeker taciri Müddei umumiliğe verildi

Şeker fazlasile vardır. Fiatlar ihtikâr kastile yükseltiliyor

Mürakabede daha şedit ve müessir olmak lâzım..

Dokuz şeker tacirini Müddeiumumiliğe veren Ticaret müdürü Muhsin B.

Ticaret müdürü Muhsin Bey ve alâkadar komiserlerle memurlar dün piyasada büyük bir teftiş yapmışlardır. Muhtelif mıntakalarda ve bir kaç koldan yapılan bu teftiş neticesinde şeker ve kahveyi hiç bir sebep yokken yüksek fiatle satan veya fazla vermek istemeyen bir çok müessese sahipleri Ticaret müdürlüğü tarafından 1913 numaralı iktısadiyatı koruma kanunu hükümlerine muhalif hareket etmek töhmetile cümhuriyet müddei umumiliğine tevdi edilmiştir. Bu müessese sahipleri şunlardır: Mehmet Baki Şerif zade, Hakkı, Mustafa ve Mahmut şürekâsı, Filip Boyacıyan, Abbas Ahrancanî, Mehmet Nur, Trakyalılar pazarı sahibi Hüseyin, Savantur oğlu ve şürekâsı.

Ticaret müdürlüğü fiat yükselmesinde topdancılara dair henüz kat'î bir delil elde edememiştir. Maamafih vaziyet ehemmiyetle ve yakından takip edilmektedir. Bir çok bakkallar şeker ve kahve bulamamak endişesile yüz dirhem veya yarım okkadan fazla şeker satmamaktadırlar. Ticaret müdürlüğü böyle mânasız harekette bulunanları da mahkemeye verecektir.

Fiat tereffüünde mutavassıt tüccarın mühim rol oynadıkları anlaşılmaktadır. Bunlar bir malı çekmekte ve ellerinde saklıyarak piyasaya çıkarmamaktadırlar. Bu suretle piyasada şeker ve kahve azlığı baş göstermektedir.

Alpullu şeker fabrikasının İstanbuldaki depolarında büyük şeker stoku mevcuttur. Fabrika faaliyet devresinde olduğu için her gün külliyetli şeker gelmektedir.

500 bin liralık seccade ve hırka nerede?

Tetkikat bitti, bunların müzede olmadığı anlaşıldı

Konyadan gönderilen bu hırka ve seccade bir yere mi atıldı, çalındı mı?

Dünkü akşam gazetelerinden birisi Muhiddini Arabiye ait bir hırkayla bir seccadenin Sadrettini Kunevî türbesinden Türk ve islâm asarı müzesine nakledilirken kaybolduğunu ve bu eşyanın milyonlar değerinde olduğunu yazıyordu. Bu hususta Müzeler müdürü Aziz Beyle Türk ve İslâm asari müzesi müdürü İbnülemin Mahmut Kemal Beye müracaat ederek keyfiyeti tahkik ettik. Aziz Bey de di ki:

Aziz Bey

— Bundan yirmi sene evvel Konyada Sadrettini Kunevî kütüphanesinden bu söylediğiniz eserleri Evkaf nezareti o zaman Evkaf müzesi olan şimdiki Türk ve İslâm asarı müzesine gönderilmek üzere aldırmıştır. Fakat bizim müzede yaptığımız tahkikat ve tetkikat neticesinde bu eserlerin müzeye getirilmediği anlaşılmıştır. Bizim bu hususta tahkikatımız bitmiştir. Türk ve İslâm asarı müzesine ne hırka, ne de seccade gelmemiştir.

Alâkadarların tahmin ettiğine göre, o zaman Evkaf nezareti bu hırka ile seccadeyi müsait bir türbe veya cami teberrükâtı meyanına ilâve etmiş olacaktır. Henüz Evkafa müracaat vâki olmadığı için Evkaf teberrükât meyanında bir tetkik yapmış değildir. Bir ihtimal de bu eserlerin o zaman Muhiddini Arabînin türbesine gönderilmiş ve orada kalmış bulunmasıdır. Fakat bu ihtimal çok müsteb'attir. Topkapı sarayı müzesi müdürü Tahsin B. bu hırkayla seccade hakkında şu malûmatı vermiştir:

— Müzemizde böyle bir seccade ve hırka yoktur. Yalnız es

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün motörle Boğaziçinde bir tenezzühte bulunmuşlar ve saraya avdet etmişlerdir.

Maarif vekili Geliyor

Muallimlerin maaşları muntazaman verilecektir

Reşit Galip Bey

ANKARA, 24 (Milliyet) — Maarif vekili Dr. Reşit Galip Bey bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir. Vekil Bey İstanbulda dil kurultayına iştirak edecektir. Ayni trenle kurultaya iştirak edecek olan azaların bazıları hareket etmişlerdir.

Maarif vekilinin beyanatı

ANKARA, 24 (A.A.) — Maarif vekili Dr. Reşit Galip Bey

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Yeni Fabrikalar

Pamuklu mensucat

Yeni fabrikalar Kayseri ve Nazillide tesis edilecek

ANKARA, 24 (Milliyet) — Rus mütehassıslarının tetkikatından sonra biri Nazilli, diğeri Kayseride olmak üzere iki pamuklu mensucat fabrikası tesisi kararlaşmıştır. Plânlar hazırlanmaktadır.

Nazillide boyalı iplikten pamuklu mensucat yapılacak, Kayseride kaput bezleri dokunacaktır. Kayseri fabrikasının pamukları Adanadan tedarik edilecektir.

Basma gibi ince mallar için de üçüncü fabrika kurulacaktir. Yeri henüz takarrür etmemiştir. Fabrikalar için mütehassıs amele ye-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

ROMAN

Falih Rıfkı Beyin "Milliyet,, için hazırladığı son tefrika

Muharrir diyor ki: "Eğer kitabıma eski usulde bir isim takmak isteseydim,

ROMAN

Yahut bugünkü cemiyete bir nazar derdim.,,

Teşrinievvelde Tefrikaya Başlıyoruz.

"Bengin iltuta olurta çı sen Türk budun.,,

Manası: "Ey Türk milleti! sen ebedî bir imparatorluğu muhafaza edeceksin..,,

Agop Martayan Ef. dün Sofyadan geldi ve Türk dili hakkında şayanı dikkat beyanatta bulundu..

Dil kurultayında bulunmak üzere şehrimize geleceğini yazdığımız şark lisanları mütehassısı Agop Martayan Ef. dün sabah konvansiyonel trenile Sofya'dan şehrimize gelmiştir. Agop Martayan Ef. bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur: « — Sofyadan kurultaya iştirak etmek üzere geliyorum. Türk Dili Tetkik Cemiyeti tarafından neşredilen programa göre bazı tetkik eserleri hazırladım. Bunları kurultaya arzedeceğim. Benim kanaatimce Türk dilinin kökleri gayet zengindir ve Türk dili, medenî bir milletin bütün düşüncelerini kendi öz şeklile, yabancı dillerin yardımına hacet kalmadan ifadeye kâfidir. Fikirlerimi kurultaya etrafile arzedeceğim için şimdilik fazla bir şey söylemeği doğru bulmuyorum."

Agop Martayan Ef. refikasile birlikte Sirkeci istasyonunda..

Agop Beyin tetkikatı

Öğrendiğimize göre Agop Martayan Ef. nin hazırladığı tezler şunlardır:

İlk Türk yazısı. Manası ve asıl okunuşu sertevhamızda izah edilmiştir.

1 — Türk ve Alp dilleri arasındaki rabıtalar. 2 — Türk ve Suner dillerinin benzer noktaları. 3 — Hindu - Avrupaî diller-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Başvekil ve vekiller Elmadağında: İsmet Pş. yolda, köylülerle konuşuyor, fen memurlarından hafriyat hakkında izahat alıyor..

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ TELGRAFLAR

Almanlar taleplerinde ısrar ediyorlar

İngiliz ve Alman hariciye nazırları Cenevrede görüştüler

BERLİN, 24 (A.A.) — Almanyanın tahdidi teslihat meselesine müteallik olan vaziyeti ni atideki şekilde hülâsa etmek mümkündür: Almanlar, Almanyanın ittihaz etmiş olduğu karardan rücu etmiş olduğuna da ir ecnebi memleketlerde işaa edilmiş olan haberlerin doğru ol madığını beyan etmektedirler. Cenevredeki Alman heyeti mahafili, Almanyanın son zamanlarda üçüncü bir devletin müdahalesini istemiş olduğu haberini bilhassa tekzip etmekte ve Almanyanın hukuk müsavatı meselesindeki hattı hareketinde hiç bir değişiklik hâsıl olmamış olduğunu beyan ve tekit eylemektedirler.

Almanyanın hukuk müsavatına dair olan talebi is'af edilmediği takdirde, yeniden tahdidi teslihat konferansının mesaisine iştirak etmesinin mümkün olamayacağı teyit edilmektedir. Binaenaleyh, Almanya, tahdidi teslihat konferansının hukuk müsavatı meselesini müzakere ve bu bapta bir karar ittihaz etmeğe salâhiyettar olup olmadığı meselesinde alacağı bir vaziyet yoktur.

İki nazır arasında

CENEVRE, 24 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırı Sir John Simon, dün Alman heyetinin ikamet etmekte olduğu binada Alman hariciye nazırı M. Fon Neurath'ı ziyaret etmiştir. Mülâkat takriben iki saat devam etmiş ve iyi malûmat alan bir membadan alınan bir habere göre mevzuu bahis tahdidi teslihat meselesinin heyeti mec'muası ve bilhassa Almanyanın hukuk müsavatına dair olan metalibatı teşkil eylemiştir. Her iki taraf ta müsbet teklifler serdetmiştir. Siyasî mahafil, bu mülâkatın icrası hususunda münhasıran hariciye nazırının önayak olmuş olduğunu ehemmiyetle kaydetmektedir.

Noktai nazarda değişiklik yok!

BERLİN, 24 (A.A.) — Wolff Ajansından: Berlinin siyasî mahafili, Almanyanın teslihat sahasında hukuk müsavatı meselesinde yeniden bir teşebbüste bulunmuş olduğuna dair olan haberlerin musanna olduğunu beyan etmektedir. Almanyanın bu mesele hakkındaki hattı hareketi, Alman hükûmetinin son beyanatından beri hiç bir suretle değişmemiştir.

Çelik miğferlerin genç azası

BERLİN, 24 (A.A.) — Havas muhabirinden: Çelik Miğfer genç azaları, müdafaa ordusu tarafından Erfurt havalisinde yapılan müteaddit manevralarda hazır bulunmuşlardır. Çelik Miğfer teşkilâtının naşiri efkârı, bu münasebetle yazdığı bir makalede askerî manzaraların genç unsurlarda uyandırdığı heyecandan istifade için Erfurt mıntakasındaki bütün genç mensupların bir araya toplattırılarak biri mavi ve diğer de kırmızı taraf olmak üzere iki kısma ayrıldıkları ve bunlara millî orduya imtisalen bir gece muharebesi yaptırılması karar altına almdığını yazmaktadır.

M. Von Papen Şarkî Prusyaya gidiyor

BERLİN 24 (A.A.)— Wolf Ajansından: Başvekil M. Von Papen hudut havalisinin ihtiyacatının mahallinde tetkik etmek üzere Şarkî Prusyaya gitmiştir.

Gandhi 82 Saattir aç!

Eğer ölürse vaziyet ne olacak?

POONA, 24. A. A. — 82 saattenberi aç duran Gandi'de başdönme arazı müşahede olunmaktadır. Sesi gitgide zaiflamaktadır. Gözlerini açık tutmakta müşkilât çekmektedir. Gandhi'nin sihhî vaziyetine binaen Hint liderleri ile "Dokunulamazlar" rüesası henüz kat'î surette tesbit edilmemiş olan anlaşma projesinin "Dokunulamazlar" a ait maddesi hakkında Mahatma ile görüşmek üzere alelacele Yeravola hapishanesine gitmişlerdir. Gandhi'nin telkinatı üzerine bugün kat'î itilâfın husulü muhtemel sayılmaktadır.

Gandhi ölürse..

NEV-YORK, 24. A. A. — Hindistan teşrii meclisi sabık reisi Patel, buraya vasıl olmuştur. Kendisi Gandi lehinde bir propaganda turnesi yapmak için geldiği ve reisicümhur namzedi M. Roosvelet'e mülâki olma kümidinde bulunduğunu beyan ederek Gandhi, öldüğü takdirde Hindistan'ın İngiltere için artık şayanı itimat bir müstemleke olamıyacağını ilâve eylemiştir.

Gandhi iyileşiyor

POONA, 24. A. A. — Gandi, kısmen liderlerin kendisine getirmiş oldukları iyi haberler dolayisile biraz iyileşmeğe yüz tutmuş, geç vakte kadar kendisini ziyaret edenlerle görüşmüştür.

Yarın sabahleyin tam bir itilâf elde edilerek M. Mac Donald'a bildirilmes muhtemeldir.

Mac Donald bekleyor

POONA, 24. A. A. — Aktedilen itilâf şeraiti M. Mac Donald tarafından tasvip edildikten sonra, vaz geçecektir.

TOONA, 24. A. A. — Gandinin bugün açlık grevinden feragat etmesi ihtimaline dair olan ümit muhtelif mecusi ve "dokunulamazlar" sınıflarına ensupliderlerin nihaî bir itilâf elde edemiyerek kat'i bir tesviye suretinin elde edilmesine ihtimal verildiği bir sırada müzakeratı yarına tehir etmeleri haberi üzerine suya düşmüştür.

Liderler saat 21,30 da henüz müzakere halinde bulunlarken 82 saat aç durduktan sonra Gandinin mahsus derecede zaiflamış ve sersemlik arazi göstermeğe başlamış olduğu ve gözlerini müşkülâtla açabilebildiği haberini almışlardır.

Bunun üzerine liderler kendisini görmek ve müşkülâta bais olan ve itilâfın elde edilesini teahhüre uğratan arayı umumiyeye müracaat meselesinde Gandinin reyini almak üzre alelacele Yeravda hapishanesine gitmişlerdir.

Gandi, liderleri kabul etmiş, onları dinlemiş ve bazı telkinatta bulunmak surette münazüünfih mesele hakkında mütaleasını söylemiştir.

Liderler 40 dakika görüştükten sonra Gandinin telkinatı hakkında müzakeratta bulunmak üzre Mahatmanın yanından ayrılmışlar ve biraz sonra da müzakeratı yarına tehir etmişlerdir.

Vazgeçirtmek için

POONA, 24. A.A. — Bugün yapılan müzakerat esnasında mecusi sınıfları ile "dokunulamazlar" arasında yeni bir noktai nazar ihtilâfı tahaddüs etmiştir.

Meseleden Gandiye malûmat verilmiştir. Mumaileyh, aç durmağa hitam vermek için müzakerelerin mesut bir neticeye iktiran etmesini beklemektedir.

Müzakerelerin yakında bir itilâfa müncer olmasına dair olan ümitler bugün daha zaiftir.

Şimdi bildirildiğine göre son dakikada Paryalar sınıfına tealluku olan intihap meselelerinde son dakikada bir itilâf hâsıl olmuştur.

Gandinin doktoru mümaileyhin pek zaif olduğunu ve hemen aç durmaktan vazgeçmediği takdirde iyileşmesi ümidinin pek az olduğunu beyan etmiştir.

POONA, 24. A. A. — Bütün ümitler hilâfına olarak mecusilerle "dokunulamazlar" arasındaki nihaî itilâf projesinin yarın akşam Gandiye tevdii mümkün değildir.

Fırkalar reisleri arasındaki müzakerelere bütün gün devam edilmişse de nihaî bir itilâf elde edilmesi mümkün olmamıştır.

Bir mülâkat esnasında Mahatma İngilterenin ayrı intihabat plânın islâhat plânının tatbikine engel teşkil etmekte olduğu şeklindeki kanaatini tekrar etmiştir.

Mümaileyh, aç durma kararının siyasî bir manevra telâkki edilmemesi lâzım geldiğini beyan etmiş ve demiştir ki:

Bu, ruhî bir gayrettir. Beşeriyetin heyeti mecmuasının hayir ve menfaati namına milyonlarca insanı menfur bir dini esaretten tahlis etmekten ibaret olan idealimin arkasından koşmuş olduğu 50 senenin bir neti-

İngiliz kabinesinde sarsıntı başladı

Herbert Samuel ve arkadaşları kabineden çekiliyorlar

Dün gelen ajans telgrafları İngilterede bir sene evvel Mac Donald'ın riyaseti altında teşkil edilen millî hükûmetin sarsılmakta olduğunu bildirmektedir. Millî hükûmet son intihabattan sonra teşkil edilmişti. İngiliz lirasının sukutu üzerine Mac Donald bütün fırakların iştirakile bir hükûmet teşkilini terviç etmiş ve amele fırkası liderin bu kararını kabul etmeyince meclis dağıtılarak intihabat yapılmıştı. Bu intihabatta muhafazakârlar kahir muvaffakıyet kazandılar. Liberal fırka üç kısma ayrıldı. Biri, Loyd George'un riyasetinde muhalefette kaldı. Sir John Simon ve Sir Hobert Samuel'in riyasetindeki iki hizbi de hükûmete iştirak ettiler. Amele fırkasından çok ufak bir zümre eski liderleri Mac Donalda' sadık kaldı. Diğerleri muhalefette kaldılar. Binaenaleyh millî hükûmet şöyle teşekkül etmişti:

1 — Muhafazakârlar. 2— Mac Donald'a sadık kalan ve millî mesai fırkası namı alan zümre. 3 — Sir John Simon'un libarelleri ve Sir Herbert Samuel'in liberalleri.

Haber verildiğine göre, bu sonuncu zümre Ottava'da kabul edilen gümrük himayesi yüzünden hükûmetten ayrılmağa karar vermiştir. Eğer bu tahakkuk ederse, esasen "millî" denemeyecek derecede diğer fırkaları içine alamayan hükûmet daha az millî ve daha ziyade muhafazakâr olacaktır.

İstifa çarşambaya!

LONDRA, 24 A.A. — Çarşamba günü bir kabine buhranı zuhur edecektir. Meğerki, bir mucize zuhur ede.

Filvaki Sir Herbert Samuel, 28 eylûl tarihinde aktolunacak kabine içtimaında gerek kendisinin gerek liberal arkadaşlarının istifasını tevdi edeceğini M. Mac Donald'e bildirmiştir .

Liberallerden maksat "Samuel istler" olup millî hükûmete tamamen sadik kalan "Simon grubu" olmadığı meydandadır.

Liberal nazırlar, Ottava itilâflarının "Ademi itilâf itilâfı" nı daha ziyade temdit etmeğe müsaade bahşolmıyacak olan fili bir vaziyet ihdas etmekte olduğu mütaleasında bulunmaktadırlar.

Vaziyetin değişmesi için muhafazakârların Ottava'da ittihaz olunan mukarrerattan feragat etmeleri icap etmektedir. Fakat muhafazakâr fırka, Ottava itilâflarını imperatorluk noktai nazarından asgari bir netice olduğu fikrinde olup bu asgarî neticeyi tagyir etmek istemiyeceği muhakkaktır.

Şu halde istifa edecek nazırların yerine başkalarının getirilmesi meselesi ile avam kamarasında ki liberallerin ittihaz edecekleri hattı hareket meselesi mevzuu bahsolacaktır.

Birinci mesele, İhtimal "Samuel taraftarları" yerine «Simon taraftarları» nin getirilmesile hallolunulanacak ve bu suretle fırkalar arasındaki muvazene muhafaza edilecek ve millî hükûmetin iktidar mevkiinde kalması meşru olacaktır.

İkinci mesele, atideki şekilde halledilecektir:

Ayrılan hizip, hemen muhalefet sıralarına geçmiyecektir. Fakat ileride Samuel taraftarları ile "Lloyd George taraftarları" grupunun ve amele fırkası büyük hizbinin birleşecekleri tahmin olunmaktadır. Bu suretle hükûmete karşı bir koalisyon teşekkül edecektir.

Nihayet bazı şahisler, sonbahar nihayetinde yeni intihabat icrası ihtimalini derpiş etmektedirler. Fakat muhafazakârların, parlâmentoda büyük bir ekseriyete sahip olmaları ve diğer taraftan nazarî olarak, "Samuel taraftarları" yerine «Simon taraftarları» nın kaim olmasının millî kabineyi teşkil eden fırkaların temerküzünü tahrip etmesinin mümkün bulunmaması dolayısile buna muvaffakat etmeleri muhtemel değildir.

M. Thomas'ın beyanatı

LONDRA, 24 A.A. — New - Zeland Society'de verilen bir ziyafette M. Thomas, Ottava itilâflarından bahsederek demiştir ki:

"Bu itilâfların tanzim ve tesvidine iştirak etmiş olduğundan, bunlar hakkında kendimi itizar etmek mecburiyetinde görmemekte olduğumu beyan ederim.

Ben, ana vatanımın fazla alicenaplık göstermekle ittiham edilmesini onun 1914 senesinde yeni başında mevki almış olanlara karşı bayağı bir zihniyetle hareket etmek istemesine tercih ederim.

Eğer Ottavada sarfolunan mesai, akamete mahkûm olmuş olsaydı, cihan iktısat konferansına yanaşmak bizim için mümkün olamazdı.

Önümüzdeki günlerin bize ne gibi şeyler saklamakta olduğunu bilmiyorum.

Benim söyliyebileceklerim, bundan bir sene evvel bana rehberlik etmiş olan ideal ve azimkârlık zihniyetinin bugün de bana rehberlik edeceğidir.

Lytton'un raporundan mesele çıkacak mı?

Japonlar Cemiyeti akvamda müzakerenin tehirini istediler

CENEVRE, 24 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyinin içtima devresi, dün M. de Valera'nın riyaseti altında açılmıştır. M. Yen ile M. de Valera arasında noktai nazar teatisini müteakip konsey, Japonyanın Lytton raporuna ait müzakeratın tehirine matuf olan talebini cumartesi günü tetkik etmeğe karar vermiştir. Müteakiben konseyin bundan evvelki reisi M. Matos, Bolivya ile Paraguay arasında zuhur etmiş olan ihtilâf üzerine bu iki memleket nezdinde Milletler cemiyeti misakı mucibince girişmiş oldukları tearhürleri hatırlatmak üzere vaki olan teşebbüslerinden bahseylemiştir. M. Matos, bundan başka ihtilâfın hakem usulüne müracaat suretile halledilmesini talep etmiş ve muslihane vesait haricinde bir takım usullerle yapılacak arazi tadilâtını katiyen tanımayacaklarını beyan eylemiş olan Vaşingtondaki bitaraflar komitesi ile ecnebi Amerikanın 19 cümhuriyetinin sarfetmiş oldukları mesaiyi de ehemmiyetle kaydeylemiştir. M. Matos, konseyden kâtibi umumî tarafından iki tarafa da tebliğ edilecek olan resmî bir beyanname ile bu mesaiye müzaheret etmesini talep eylemiştir. M. Madariaga, konseyin meseleyi takibe memur 3 aza ile bir raportörden mürekkep bir komite ihdas etmesi temennisinde bulunmuştur. Mumaileyh demiştir ki, bütün dünya, cemiyet azasından iki devlet arasında sulhu tehdit eden hiç bir vaziyetin bizi bigâne bırakmamak ta olduğunu öğrenmelidi. Sir Jhon Simon ile M. Paul Boncour, bu teklifleri tamamen tasvip etmekte olduklarını söylemişlerdir. Konsey, müteakiben müzakere ve münakaşaya lüzum görmeksizin daimî afyon merkezî komitesinin mesaisi hakkında Yugoslavya murahhası tarafından verilmiş olan rapor ile Milletler cemiyetinin himayesi altında akdedilmiş olan mukavelenin tasdik ve imzası hakkında İtalya mümessilinin vermiş olduğu raporu kabul etmiştir. M. Paul Boncour'un teklifi üzerine beynelmilel teşriki mesai komisyonunun mesaisine müteallik rapor ittifak ile kabul edilmiştir. Konsey, teşkilât tarafından manevî tahdidi teslihata ve Çinde terbiye ve tahsilin islâhına müteallik hususatta ibraz olunan mesaiden dolayı memnuniyet izhar eylemiştir. M. Fon Neurath, Boncour raporunu kabul etmiş ancak önümüzdeki heyeti umumiye çtimaında salâhiyettar encümenlerde teferrüata ait bazı mülâhazalarda bulunmak hakkını muhafaza eylemiştir. M. Fon Neurath, konseye Milletler cemiyeti iktısadî komitesinin mesaisine müteallik kısa bir rapor kabul ettirmiştir.

Fransanın Türkiyeye karşı lâkaydisinden şikâyet

İstanbuldan geçen bir Fransızın sözleri

Pariste teşekkül eden France - Orient cemiyeti tarafından tertip edilen seyahate iştirak eden Fransızlar dün akşam Yunanistana gitmişlerdir. Bu seyahate iştirak ederek şehrimize gelenler arasında Fransız mali yecilerinden M. Yoseph Michaud ve fabrikatör M. Pfister bulunmaktadır. Fransız dostlarımız şehrimizin şayanı temaşa yerlerini gezdikleri gibi France - Orient cemiyetinin şehrimizdeki turizm kısmı mümessili Fuat Bey ile birlikte Bursaya gitmişler ve İznik gölüne kadar bir tenezzüh yapmışlardır. M. Michaud Türkiye ile Fransa arasında iktısadî ve ticarî münasebatın inkişafına pek ziyade taraftardır. Fakat Fransız rica linin şimdiye kadar bu mühim noktayı ihmal ettikleri kanaatindedir. M. Michaud dün hareketinden evvel bize bu hususta dedi ki:

— Türkiyeden gayet iyi intibalarla ayrılıyoruz. Cemiyetimizin gayesi Şarkta Fransanın nüfuzunu arttırmak, Türkiye ile iktısadî, ticarî ve harsî münasebatı takviye etmektir. Fakat bu noktaya, Fransız ricalinin hayatile ehemmiyet vermediklerini görüyoruz. Fakat Fransız sefiri Conte de Chambrun'un bu noktayı çok iyi takdir ettiğini gördük. Conte de Chambrun vaziyeti müdrik bir zat olduğundan bu sahada muvaffakıyet göstermiş ve hiç bir tarafı incitmeden borçlar meselesinin halli için müsait bir zemin hazırlamıştır. İktısadî sahada iki memleketi yaklaştırmak için Şimdi artık kuponlar ihtilâfı da halledildiğinden Fransız sermayesi Türkiyeye gelmeğe başlayacaktır. Fransada, iktısadî vaziyet her tarafta olduğu gibi, i

Şikâyetçi Fransız ortada

yi değildir. Bilhassa Fransa bugün dünyanın bankeri olmaktan çıkmıştır. Bugün Fransada görülen servet hep aldatıcı, sahtedir. Parlak nutuklara bakmayınız; bu nutukların altını kazıyacak olursanız hakikî vaziyeti görmüş olursunuz. Anadoluda da bir şey nazarı dikkatimi celbetti; o da orada Fransız bulunmamasıdır. Anadolu'da üç Fransız gördüm. Bunlardan biri Bursada otelcilik ediyor. Halbuki burada daha fazla Fransız bulunabilirdi. Bu da Fransa'nın bu hususta gösterdiği lâkaydiyi

SON DAKİKA

Düyunu umumiye itilâfının kat'î şekli

Saracoğlu Şükrü B. kısa bir zamanda mukavelenin imza edileceğini söyleyor

ANKARA, 24 (Milliyet) — Saracoğlu Şükrü B. bugün İstanbula hareket etmiştir. Şükrü B. istasyonda samimi bir surette teşyi edilmiştir. Saracoğlu Şükrü B. İstanbulda dört gün kalacaktır.. Nurullah Esat B. de bugünlerde hareket edecek, Şükrü B. ye iltihak edecektir.

Pariste anlaşma kat'i şeklini alınca itilâfnamenin tanziminde çalışmak üzere halen Romada bulunan Maliye Vekâleti nakit işleri müdürü Sırrı B. ile hariciye Vekâleti orta elçilik müsteşarlarından Feridun Cemal B. de Parise gideceklerdir .

Nihayet iki aya kadar itilâfnamenin imzalanabileceği tahmin edilmektedir.

Şükrü B. hareketinden evvel şu beyanatta bulunmuştur:

"Düyunu umumiye hâmilleri meclisi ile cereyan etmiş olan müzakerat neticesinde takarrür eden itilâfların kat'i şeklini tesbit için gidiyorum.

Müzakeratın uzun sürmiyeceğini kısa bir zamanda mukavelenin imza edileceğini tahmin ediyorum. Elde edilmiş ve edilecek neticelerin her iki taraf için olduğu kadar iki memleket münasebati üzerinde hayırlı tesir husule getireceğini ümit etmekteyim. Fransız mahafilinden aksedan haberler de bu ümidi teyit eder mahiyettedir."

Yeni kararname ve kontenjan listesi yarın neşrediliyor

ANKARA, 24 (Milliyet) — Son iktısadî kararnameler âlî tasdika iktiran etmiştir, Kararname ve merbutu kontenjan listeleri Resmî gazetenin pazartesi günkü nüshasında neşredilecektir. Yeni kararname mucibince muamele vergisi makbuzları üzerine bankaların taliplere her gün verecekleri dövizlere ait olmak üzere tanzim edeckleri bonoları, kambiyo mürakipliklerine bildirmeğe mecburdurlar.

Bulgarlar Balkan birliği konferansının tehirini istediler

SOFYA, 24 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor: Bükreşte toplanacak olan Üçüncü Balkan Birliği Konferansının tehiri için Bulgar millî grupu tarafından vâki olan talep hakkında alınan malûmata göre bu talep Romanya, Yugoslavya, ve Yunanistanda ikinci Balkan konferansı kararlarının ve bilhassa ekalliyetler hususunda millî gruplar arasında müzakerede bulunulmasına dair olan kararın henüz tatbik edilmemiş olmasından ileri yapılmıştır. Nim resmî La Bulgari gazetesi bir evvelki konferans kararları tatbik edilmeden diğer bir konferansa iştirakin mânasız olduğunu yazmaktadır.

Not : Dünkü tarihle Romen Ajansından alıp neşrettiğimiz bir habere nazaran Balkan Birliğinin Romen millî grupu bu içtima devresine ait ruznameyi tesbit ederek beş Balkan devletinin millî gruplarına gönderdiği davetiye ile üçüncü Balkan Birliği konferansını 19 dan 23 teşrinievvele kadar devam edecek bir içtimaa çağırmış bulunmaktadır. Bulgar Ajansının bahsettiği konferansın tehiri teşebbüsü bu davetten evveldir.

Kurultay müzakeratı dinlenecek

İSTANBUL, 24. A. A. — 26 eylûl pazartesi günü saat 14 te toplanacak olan büyük dil Kurultayı müzakerelerinin dinlenebilmesi için şehrin muhtelif yerlerine radyo tesisatı yapılmıştır. Başlıcaları şunlardır:

1 — İstanbul'da Halkevi merkezi.
2 — Şehzade başında Letafet apartımanında Cümhuriyet Halk fırka salonu.
3 — Beşiktaş'ta Akaretler'de Cümhuriyet Halk Fırkası merkezi.
4 — Beyoğlun'da Cümhuriyet Halk fırkası kaza merkezi.
5 — Bakır köyünde „ „ „ „ „
6 — Üsküdar'da Cümhuriyet Halk fırkası merkezi.
7 — Sarıyar'da „ „ „ Kaza merkezi.
8 — Yeşil köyde „ „ „ Merkezi
9 — Kasım Paşa'da „ „ „ Nahiye merkezi
10 — Eyüp'te „ „ „ „ „
11 — Kızıl Toprak'ta „ „ „ „ „
12 — Büyük Ada'da „ „ „ Merkezi
13 — Beykoz'da İskele civarında Merkezi.
14 — Şehreminin'de Topkapı gençler mahfeli.
15 — Fatih'te Haliç idman klübü merkezi.

Bu yerlerde bulunarak müzakereleri dinleyiniz.

SİNOP, 24. (Milliyet) — Türk dili kurultayı için Halk evi salonundaki radyo tesisatı ikmal edilmiştir.

Tiftik cemiyetinin mesaisi

ANKARA, 24 A.A. — Türkiye tiftik cemiyeti reisi Yozgat mebusu Süleyman Sırrı Bey cemiyetin mesaisi etrafında bir muharririmize şu malûmatı vermiştir:

"Lalahan istasyonu civarındaki cemiyete ait çiftliğin yapılmakta olan nümune ağılının inşaatı önümüzdeki ilk baharda bitecektir. Bir mütehassıs heyet marifetile eski Ankara evsafını haiz damızlık tiftik keçileri satın alınacak ve bilâhare halkın elindeki bu çins hayvanatla mübadele edilmek suretile tiftiklerimizin ıslahına çalışılacaktır. Cemiyet bundan başka Ankarada tiftik imalâtı için bir fabrika yaptırmaktadır.

Çok yakında inşaat ve tesisatı ikmal edilecek olan bu fabrikada her nevi tiftik imalâtına başlanılacaktır. Bu meyanda tiftikten şapka imali için yapılan tecrübeler müsbet netice verdiğinden bunun da imaline başlanılacaktır. Evvelce Ankarada tiftikten yapılmakta olan el işlerinin de ihyası düşünülmüş ve yapılan teşebbüs üzerine Maarif vekâletimizce kız mekteplerinde ve enstitülerde bu seneden itibaren ders programlarına bu cins el işleri de ilâve olunmuştur.

Tiftikle yapağının imtizacı tecrübeleri müsbet neticeler verdiğinden yapılan teşebbüsler üzerine bu seneden itibaren mensucat fabrikalarımızda hükûmet hesabına yapılacak kumaşlara muayyen nisbette tiftik karıştırılması takarrür etmiştir.

Cemiyet bu mahsülümüzün bu gibi tedbirlerle memleket dahilinde çoğaltılması ıslah ve sarfını temin ettikten sonra ihracı meselesi ile de uğraşacak ve bunun için mütehassıslardan mürekkep bir heyet marifetiyle Avrupada tetkikatta bulunarak ihracatın cemiyet vasıtasiyle yapılmasının temini çarelerini arastıracaktır.

Gümrük Tarifelerinde Tadilât mı Yapılacak ?..

Ekonomi

İspanyanın döviz vermediği söyleniyor

Ofis, İktısat Vekâletinden bu hususta teşebbüsatta bulunulmasını istedi

Dün piyasada bir haber çıktı: İspanya Türkiye eşyası için döviz vermiyor.

Türkiyeden İspanyaya sevk ve ihraç edilecek mallar için İspanyol bankalarının iki gündenberi döviz vermedikleri dün artık piyasada yayılmıştı. Bu suretle memleketimizden İspanyaya yapılan ihracat büyük bir mani karşısında kalmakta ve durmaktadır. İspanya son zamanlarda ihraç eşyamız için başlıca bir mahreç olmuştu. Bilhassa yumurtalarımızın birinci alıcısı İspanya idi.

Dün bu haberin gelmesile ihracat ofisi İktısat vekâletine vaziyeti bildirerek bu maniin âcilen izalesi için teşebbüsatta bulunulmasını istemiştir.

Mısırda gümrüğe zam

Ofise gelen malûmata nazaran, Mısır hükûmeti bütün ithalât eşyası üzerine gümrük resmine yüzde 1 zam yapmıştır.

Mersinden pamuk ihracatı

Mersin Ticaret odasının raporuna nazaran bu mıntakanın 1931-32 devresinde bir senelik deniz yolile hariç memleketlere pamuk ihracatı 8135 balya, sair Türk limanlarına ihracatı 8652 balya, Çukurova fabrikalarında kullanılan pamuk 11000 balya mensucat sanayii haricinde kullanılan 5000 balyadır. Mevcut stok da 5000 balyadır. Bu mıntakanın 1929 rekoltesi 147-149 bin balya, 1930 rekoltesi 117-119 bin balya, 931 rekoltesi 100-110 bin balya idi. 1931-32 devresinde ihraç edilen 9043 balya pamuğun kıymeti 5.376.375 liralıktır.

Yunanistan kontenjanı değiştiriyor

Yunanistanda 15 teşrinisaniden sonra kontenjan sisteminin temamen değiştirilmesi kuvvetle muhtemel görülmektedir. Yunan hükûmetinin kontenjantman sistemi yerine mecburi eşya mübadelesi sistemini ikame edeceği söylenmektedir.

Yunanistana hayvan ihracatı

Gelen malûmata nazaran Yunanistana sevkedilen hayvanatı bakariyeye evvelce vazedilen kontenjan kaldırılmıştır.

İş kanunu tetkikatı

Ticaret odasında İş kanunu projesini ikinci defa tetkik eden komisyon da mesaisini bitirmiş ve raporunu hazırlamıştır. Oda meclisi çarşamba günü toplanarak bu raporu tetkik edecektir.

Teşviki sanayi kanunundaki tadilât

Ticaret odası İktısat vekâletinden teşviki sanayi kanunu üzerinde yapılmakta olan tadilât hakkında malûmat istemiştir. Oda bu malûmatı, bu hususta alâkadarların fikir ve mutalaalarını almak için istemektedir.

İsviçrede tahdidat

Ofise gelen malûmata nazaran, İsviçre hükûmeti 26 kânunuevvel 931 de vazedilen ithalât takyidatını 933 senesi 21 kânunuevveline kadar temdit etmiştir.

Bariden dönüş

Bari şark sanayi panayırına iştirak eden tüccarlarımız bugün avdet edeceklerdir. Sergiye İhracat ofisi namına giden Akil Bey de avdet etmektedir.

Bari sergisinde bu sene teşhir edilen türk eşyası çok takdir edilmiştir.

Mayi mahrukat

Kömürden mayi mahrukat istihsali sanayii son zamanlarda bir çok memleketlerde süratle inkişafa başlamıştır. Benzin ve mazut memleketimizde çok kullanıldığından ve bu yüzden harice mühim miktarda para çıktığından yerli kömürlerimizden mayi mahrukat istihsali için teşebbüsler vardır.

Ticaret odası bu işteki masrafa ve saireye dair Almanyadan malûmat istemiştir.

Navlun fiatları

Ticaret odası navlun fiatleri üzerinde tetkikat yapmaktadır. Odanın bu mühim tetkikatı bilhassa ihraç eşyamızın ecnebî memleketlere ve dahili ticaret maddelerinin son piyasaya olan maliyet fiatinin tenzili noktai nazarından vaki olmaktadır. Bu tetkikat kara ve deniz bütün vesaiti nakliyenin navlunları üzerinde yapılmaktadır.

Ticaret odası bu tetkikat esnasında bir çok şayanı dikkat noktalara tesadüf etmektedir. Bu meyanda fazla müvasebatı ticariyede bulunduğumuz bazı limanlara yapılan seferlerin navlun ücretlerinin kumpanyalar tarafından yükseltildiği alaşılmıştır. Marsilyaya sefer yapan vapur kumpanyaları aralarında anlaşarak navlunları 8 liradan 12 liraya çıkarmışlardır.

Filistine sevkolunacak hayvanlar

İSTANBUL, 24. A. A. — İhracat ofisinden tebliğ edilmiştir.

" Türkiye'den Filistin'e sevk ve ihraç olunacak hayvanatın karantina müamelesi hakkında alâkadarların ofisten malûmat almaları."

Bahriyelilerimizin ziyareti

Yunan ataşenavalinin bir arzusu

Bahriye talebemizin Hamidiye kruvazörü ile yakında Pireyi ve oradan Atinayı ziyaret edecekleri hakkında Atinadan gelen haberler üzerine dün şehrimiz alâkadar mahafilinde tahkikat yaptık. Deniz Lisesine yaptığımız müracaata, bu hususta mektepte resmî malûmat olmadığı cevabı verildi. Aldığımız malûmata göre, Yunan sefareti ataşenavali, Bahriye mektep lilerimizin Yunanistanı ve Yunan Bahriye talebelerini ziyaret etmesi için alâkadar mercilerimiz nezdinde bir arzu izhar etmiştir. Atinadan gelen haberlerin bu arzudan galat olduğu anlaşılmaktadır.

Gümrükte

Tarifede Tadilât mı?

Ortada böyle bir şayia var

Son günlerde iktisadî mehafilde gümrük tarifesi üzerinde bazı tadilât yapılacağı kuvvetle söylenmektedir. Hatta daha ileri gidilerek tadilâtın şu veya bu kısımlar üzerinde yapılacağı da ilâve edilmektedir. Mamafi alâkadar makamatta tarifede tadilât yapılacağı veya böyle bir şeye lüzûm görüldüğüne dair hiç bir malûmat yoktur. Mamafi tarifede dahili sanayii himaye için bazı tadilât yapılmasma ihtimal verilmektedir.

Ticaret odası bu şayialar üzerine dün böyle bir şey olup olmadığını, varsa hangi esaslar dahilinde ve hangi kısımlarda tadilât yapılacağını İktisat vekâletinden sormuştur.

Memlekette

Cessur bir Jandarma

Tek başına bir haydut çetesini dağıttı

MARDİN, 23 — Bir jandarma neferimiz Diyarbekir ile Mardin arasında tek başına bir haydut çetesini temizlemiştir. Sabık Vartu kaymakamı şehrimizden jandarma neferi Düzceli Mehmet oğlu Ahmet Efendinin muhafazası altında Diyarbekir İhtisas Mahkemesine sevkediliyordu. İkisi de bir otomobile binmişlerdi. Fakat Diyarbekire üç saat mesafede otomobilin önüne bir haydut çetesi çıkmış, derhal yaylım ateşe başlamışlardır. Haydutların kurşunu şoför Mustafa efendiyi öldürmüş, şoför muavini de ağır surette yaralanmıştır. Bu sırada hiç soğukkanlılığını kaybetmiyen jandarma Ahmet efendi, hemen yere atlamış ve pusu kurarak haydutlara ateş etmeye başlamıştır. Jandarma haydutlardan ikisini öldürmüş, diğerlerinin de peşine düşmüş ve diğer haydutlar Ahmet Efendinin bu cesareti karşısında firardan başka çare bulamamışlar, kaçmışlardır. Jandarma Ahmet efendi tekrar otomobilin başına gelmiş ve otomobili kendisi idare etmek suretile mevkuf kaymakamı Diyarbekire götürmiye muvaffak olmuştur. Firari şerirler takip edilmektedir.

Kaza kurşunu

Malatyadan yazılıyor: — Şehrimizde Aslan Bey mahallesinde oturan Püser oğlu İbrahimin on yaşındaki çocuğu bir kunduracı dükkânında çıraklık yapmaktadır. Ayni dükkânda çıraklık yapan Gedik oğlu Vehap isminde biri tabancasını temizlerken silâh birdenbire ateş almış, çıkan kurşun İbrahimin oğluna isabet etmiş ve çocukcağız derhal ölmüştür.

Hırsız üfürükçü

Tekirdağından yazılıyor: İki gün evvel İnecik nahiyesinde bir hırsızlık oldu. İki Çingene kadını hasta olan bir köylü kadını ziyarete gelmişler. Hasta kadını okuyup üfliyerek iyi etmiye yeltenmişlerdir.

Kadına iyice teselli verirken diğer bir Çingene karısı da eve girerek köylü kadının bir kaç lira parasını çalmıştır. Sonradan farkına varan köylü kadın karakola haber vermiş ve Çingene kadınlar ıyakalanarak hapishaneye teslim edilmişlerdir.

Trabzon baro reisliği

Trabzon 23 — Trabzon baro intihabatı yapılmış, reisliğe Avukat Faik Ahmet bey seçilmiştir.

Et altı kuruş

Bitlisten yazılıyor: Şehrimizde meyvenin en bol zamanındayız. Buradan civar kasabalara mebzul miktarda yaş meyve ihraç ediliyor. Kağnı arabaları durmadan kavun, karpuz ve zahire taşıyor. Üzüm ve armut ihracı da bollaşmıştır. Yirmi gün kadar kış mevsimine gireceğimiz için herkes meyvelerden bol bol istifade etmektedir. Son zamanlarda bal ihracatı da artmıştır.

Buradaki et ucuzluğu memleketin hiç bir tarafında yoktur. Sığır etinin okkası altı kuruşa satılıyor.

Telefondan Çıkanlar

Memurelerin tasfiyesinde tarafgirlik oldu mu?

Kadıköy ve Beyoğlu telefon tesisatının da otomatik hale ifrağı üzerine, muhtelif santrallerde çalışan 70 e yakın memurenin açıkta kaldıkları yazılmıştı.

Dün bu mmeurelerden bir grup matbaamıza müracaatla duydukları teessürü, kendilerine bazı gazetelerin yazdığı gibi altı şar aylık nisbetinde tazminat verilmiş olmadığını, şirketin eski memureleri oldukları halde bazı Ermeni müstademlerin hizmetlerinde ipka ve tercih edildiklerini izah ettiler. Bu memurelerin hukuk ve menafiinin ne dereceye kadar temin ve takip edildiğini öğrenmek üzere şirket nezdindeki hükûmet Başkomiseri Fuat Beyi aradık. Fuat Bey mezun bulunuyordu. Maamafih haksızlığa uğradıklarından bahisle açıkta kalan memurelerden henüz komiserliğe hiç bir şikâyet ve müracaat vaki olmamıştır. Böyle bir müracaat olursa şirketin dahilî nizamnamesine muhalif bir muamele olup olmadığı komiserlikçe tahkik edilecektir. Ayni meseleyi şirket nezdinde de tahkik ettik. Söylendiğine göre, otomatik tesisat hasebile açıkta kalanlarla ipka edilenlerin hizmet müddetleri, ehliyet, devam ve saireleri tetkik edilmiş, en kıdemli ve ehliyetli olanlar seçilmiştir. Ayni vaziyette olan memurelerden de kadro dolayısile açıkta kalanlar olmuştur. Bunlara da hizmet müddetlerine nisbetle tazminat verilmiştir. Şirket mahafilinde her hangi bir suretle tarafgirlik yapılmış olması varit addedilmemektedir.

Denizde Yangın

Motör mü, vapur mu anlaşılamadı

ZONGULDAK, 23 — Evvelki akşam saat 17 raddelerinde denizde yirmi mil açıkta kesif bir duman görülmüştür. Bundan iki saat evvel limanımızdan kalkan Gerze, Sebat, Şule vapurlarından birinin bir kazaya uğramaları ihtimaline binaen duman istikametine iki romorkör gönderilmiştir.

Romorkörler üç saat kadar gittikten sonra dumana yaklaşarak vaktin gece olması dolayısile yanmakta olan gemi veya vapurun bir iki mil kadar etrafında dolaşmışlar ve herhangi bir tehlikeye maruz kalmamak maksadile ateşe fazla sokulamamışlardır.

Yanan cismin civarında kütük ve kereste parçalarına tesadüf edilmiştir. Romorkörler gece geç vakit Zonguldağa avdet ettikleri zaman bu haber şehre derhal yayılmış ve büyük bir heyecan tevlit etmiştir.

Bu vak'adan iki saat evvel limanımızdan hareket eden Gerze vapuruna ceviz kütüğü tahmil edildiği öğrenilmiştir. Romorkör kaptanları ateşi oldukça uzaktan gördükleri için yanan cismin vapur mu, yoksa motör mü olduğunu kuvvetle tahmin edememekle beraber yüksekten alevli ve dağınık surette düşen tteş parçaları bunun yanmakta olan bir motör veya gemi olması olduğu bissini verdiğini söylediler.

Buradan kalkan vapurların hiç brnde kereste mevcut olmadığı chetle bu geminin bir kaç gün evvel Bartından kereste ve Filyostan da ceviz kütüğü yükleyen Nimetihüda ismindeki motör olduğu zannolunuyor.

Romorkörler kaza mahalline bir saat kadar düdük çalarak dolaşmışlarsa da yanan geminin tayfalarma tesadüf edememişlerdir. Bunların denizin müsait olması dolayısile sandallarına binerek sahile çıkmış olmaları muhtemeldir.

Adliyede iş saatları

Adliyede bir teşrinievvelden itibaren mesaî saatleri değişmektedir.

Bu tarihten itibaren Adliye devairinde iş, saat 9 da başlıyacak, 12 iye kadar devam edecek, 12 den 13 e kadar paydos yapılacak, 13 ten saat 17 e kadar tekrar işe devam olunacaktır.

Maarifte

Maarifte yeni Kadrolar

Ekalliyet mektepleri ilk kısmın kadrosu yarın tebliğ ediliyor

Ecnebi ve ekalliyet mektepleri ilk kısımları türkçe muallimlerinin kadrosu yarın maarif müdüriyetine tebliğ edilecektir. Şimdiye kadar lise ve ortamekteplerle ilk kısmı da ihtiva eden orta derecedeki mekteplerin kadroları gelmiştir.

İlk kısımlarda da açığa çıkarılan muallimler vardır.

Aldığımız malûmata göre çıkarılan muallimlerin itirazlarını tetkik için vekâlet buradaki umumî müfettişlere bazı esaslar göndermiştir.

İlk tedrisat kadrosu

İstanbul ilk tedrisat muallimlerinin kadroları dün maarif müdürlüğünde kendilerine tebliğ edilmiştir. 1800 İstanbul ilk mektep muallimi içinde vaziyetleri değişen 345 muallim vardır.

Ticaret lisesi mezunları imtihanı

Galatasaray lisesi ticaret kısmı ve ticaret lisesi mezunlarının dün imtihanına başlanmıştır. İmtihana 100 kişi iştirak etmiştir. Muvaffak olanlar yüksek iktisat ve ticaret mektebine kabul edileceklerdir.

Gazi mükâfatı

Cümhuriyet ve demokrasi hakkında en güzel eser yazana verilmek üzere darülfünun emaneti tarafından tertip edilen Gazi Mustafa Kemal mükâfatı musabakasına gönderile neserlerin tetkikine dün de hususî komisyon tarafından devam edilmiştir. Komisyon yarın tekrar içtima ederek tetkikatına devam edecektir.

Hâdisenin Aslı!

Gece yarısı apartıman önünde bağıranlar kimdi?

Dünkü gazetelerden birinde hulâsatan şöyle bir haber vardı:

"Lâlelide Sadık Bey apartımanına otomobille iki meçhul adam gelmiş, kapıyı hızlı hızlı çalmışlardır.

Bu apartımanda Vali muavini Ali Rıza Beyle Darülfünun ruhiyat müderrisi Mustafa Şekip B. oturmaktadır. Diğer katlar boştur.

İki meçhul adam Bedri Beyi istediklerini, Bedri B. uyuyor denince, Şekip Beyi merkeze götürmek için geldiklerini söylemişlerdir. Apartıman kapısının bir aralık açılmasından istifade eden adamlar Şekip Beyin dairesinin önüne gelmişler ve Şekip Beyi götürmek istemişlerdir. Bu aralık Ali Rıza Beyin refikası Hanımefendi telefonla polis merkezine haber vermiş, polisler gelip bu meçhul adamları alıp götürmüşlerdir. Bunların iki karmanyolacı oldukları söylenmektedir."

Meseleyi dün Vali muavini Ali Rıza Beyden sorduk... Ali Rıza Bey dedi ki:

— Eylûlün on dokuzuncu pazartesi günü saat 23 raddelerinde oturduğumuz apartıman katının altındaki dairede oturan müderris Şekip Beyi görmeğe iki şahıs gelmiş, Şekip B. gece yarısı hüviyetlerini tanımadığı bu ziyaretçilere görüşmeği kabul etmemiştir. O sırada balkonda bulunan mumaileyhe karşı aşağıdan yüksek sesle içeriye alınmalarında ısrar eden bu adamların gayri tabiî vaziyetlerinden endişe eden refikam telefonla polisi haberdar ettiğinden, gelen polis memurları gece yarısı huzur ve sükûnu ihlâl eden bu adamları karakola götürmüşlerdir.

Mesele bundan ibarettir ve hâdisede bizim başkaca hiç bir alâka ve münasebetimiz yoktur.

Aldığımız malûmata göre bunlar bilâhare serbest bırakılmıştır.

Avukat Muzaffer B.

Milliyetin eski yazı heyetinden ve kıymetli arkadaşlarımızdan Ankara ticaret mahkemesi hâkimliğini ve icra riyaseti başmuavinliğini ifa etmiş bulunan Muzaffer Bey avukatlık mesleğine intisap etmiştir. Muzaffer Bey son vazifesi olan hazine vekâleti ile birlikte İstanbul'da avukatlık edecektir. Muvaffakiyet dileriz.

Mahkemelerde

Sahte Damga

İskambil kâğıdı kaçakçılığı mı ?

İstanbul Dokuzuncu adli ihtisas mahkemesi dün şayanı dikkat bir kaçakçılık ve sahtekârlık davasının rüyetine başlamıştır.

Davanın maznunları Hüseyin oğlu Hüseyin isminde bir adamla evvelce katilden ve kaçakçılıktan mahkûm Celâldir.

Bunlar Anadolu hisarında kahveci Abdullaha iskanbil kâğıdı satarken yakalanmışlardır. Ellerindeki İskambil kâğıtları üzerindeki damganın sahte olduğu anlaşılmıştır.

Dünkü muhakemede Celâl bu kâğıtları Beyoğlunda bir Yahudiden satın aldığını ve üzerindeki damgaların sahte olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Muhakeme maznunların sabıkasının istilâmı ve şahit celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Norlur aleyhinde dava

Norlur gazetesi müddei umumiliğe gazete göndermediği için aleyhine dava ikame edilmiştir.

Bu dava ikinci ceza mahkemesinde rüyet edilmektedir.

Fırka Kongreleri

Ocak kongreleri ay başında başlayor

C. H. fırkası kongreleri bu ay başında başlıyor. Teşrinievvelin birinde ocak kongreleri başlayacak ve 15 gün devam edecektir. Ocak kongrelerini müteakip nahiye kongreleri başlayacak ve ay sonunda bitecektir. Teşrinisani başında kaza kongreleri yapılacak ve 15 gün sürecektir. Vilâyet kongresi iki senede bir yapıldığı için bu sene vilâyet kongresi de yapılacaktır. Vilâyet kongresi bir hafta sürecek ve kazalardan gelen kongre zabıtları, ocak ihtiyaçları tetkik ve tesbit edilecektir.

Talebe birliğinde

Milli Türk talebe birliği umumî kâtipliğinden: Mili T. T. Birliği idare heyetinden istifa eden Hukuk fakültesi murahhası yerine nizamname mucibince ikinci namzet arkadaş gelmiştir.

Bir vapur oturdu

İtalya bandıralı Arseni vapuru Karadenize çıkmak üzere Boğazdan geçerken Yeniköy önlerinde karaya oturmuştur. Gemi, kaptanın çalışması neticesinde kurtulmuş, yoluna devam etmiştir.

Belediyede

İtfaiyede Yıldönümü

Onuncu sene münasebetile merasim yapılacak

İtfaiyenin belediyeye devrinin onuncu yıl dönümü münasebetile bugün öğleden sonra Fatih itfaiye müdürlüğünde merasim yapılacaktır. Merasimde vali ve belediye reisi Muhittin B. de hazır bulunacaktır.

İnhisarlarda

Tadilât Projesi

Bugün heyeti umumiyede görüşülecek

Tütün İnhisarı kanununda tadilât icrasına memur kongre heyeti umumiyesi, bugün toplanarak encümence tesbit edilen esasları müzakere edecektir. Bu içtimaa, İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey İstanbulda bulunmadığından vekili ve muavinlerinden Mithat Bey riyaset edecektir. Şehrimizde bulunan Gümrük ve İnhisarlar vekili Rana Beyin de bugünkü kongre içtimaında hazır bulunması muhtemeldir.

Vilâyette

İskân İşi

Dün de bazı kimselerin ifadesi alındı

İskân idaresindeki sui istimal tahkikatına devam olunmaktadır. Mülkiye müfettişi bu meselenin tahkikatı neticesi olarak dün bazı kimselerin ifadelerini almıştır.

Nazif Bey

Maliye vekâleti varidat umum müdür muavini Nazif B. şehrimize gelmiş ve dün defterdar Mustafa Beyi ziyaret etmiştir.

Atletizm federasyonu reisi istifa mı etti?

Haber aldığımıza göre Atletizm federasyonu reisi Burhanettin B. ahvalı sıhhiyesi dolayısile federasyondan istifa etmiş ve istifanamesini Türkiye İdman Cemiyetleri merkezi umumisi riyasetine yollamıştır.

Ceneral Mac Arthur bugün geliyor

Ceneral bu akşamki trenle Ankaraya gidecek

Amerika Müttehit hükûmetleri Umum Erkânı Harbiye reisi Ceneral Douglas Mac Arthur bugün yaverile birlikte saat 15 te Daçya vapurile Köstence'den şehrimize gelecek ve merasimle karşılanacaktır. Ceneral Mac Arthur akşamki trenle Ankara'ya gidecektir.

Caneralın tercümeihali

Ceneral Douglas Mac Arthur, Amerika'nın Arkansas hükûmeti dahilinde Little Rock Barracks şehrinde 26 kânunusani 1880 senesinde doğmuştur. Ceneral 1903 senesinde Westpoint'da tahsilini bitirdikten sonra istihkâm zabiti olarak Filipin adalarında bir kıtaya memur edilmiştir. Bundan sonra muhtelif vazifelere tayin edilen Ceneral Mac Arthur, Amerika müttehit hükûmetleri dahilinde birçok yerlerde ve Meksika'nın Verakrüz şehrinde bulunmuştur.

Umumî harp çıktığı zaman Ceneral istihkâm binbasısı idi; Harbin ilâni üzerine çabuk terfi ederek 1917 de piyade miralaylığına ve muteakiben 42 inci fırka erkânı harbiye reisliğine terfi etmiş ve bu sıfatla Fransa'da muhtelif hizmetlerde bulunmuştur. Ceneral Mac Arthur, 42 inci fırka liva kumandanlığına tayin edilmiş, mütareke esnasında ve mütarekeden sonra ayni vazifeyi uhdesinde muhafaza etmiştir. Ceneral Mac Arthur, 1920 de orduda daimî bir vazifeye tayin ve 1925 te rütbesi ferikliğe terfi edilmiştir.

Ceneral bundan sonra orduda mühim vazifelerde bulunmuştur. Ezcümle West point de Askeri akademisi levazım reisliğini, Filipin adaları ile birçok kolordular kumandanlıklarını ifa etmiş ve nihayet Ceneral rütbesile Amerika orduları umum erkâni harbiye reisliğine tayin edilmiştir.

Ceneral Mac Arthur, Amerika da ceneral rütbesini haiz yekâne zabit olduğu gibi, erkâni harbiye reisliği makamını işgal eden en genç zabittir; Bugün 52 yaşındadır.

Ceneral, harpte iki defa yaralanmış, Amerika ve ecnebi devletler tarafmdan nişanlarla taltif edilmiştir.

BORSA

(İş Bankasmdan alman cetveldir)

24 Eylül 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Iht. dahili	96,1/2		
Şark d.yolları	4,45	Elektrik	5,—
D.Muvahhide	56,50	Tramvay	4,97,--
Gümrükler	9,—	Tünel	5,—
Saydi mahi	6,50	Rıhtım	18,—
Bagdat	7,50	Anadolu I	34,90
T. askeriye	7,50	" III	33,90
İzmir Belediye İstikrazı	94	" Mümessil	34,70

Esham			
İş Bankası	9,20	Terkos	32,75
Anadolu	20,75	Çimento Ar.	9,40
Reji	4,90	Ünyon dey.	24,60
Şir.hayriye	14,50	Şark dey.	2,65
Tramvay	46,50	Balya	2,90
Umumisigorta	10,30	Şark m. essa	2,40
Bomonti	23,00	Telefon	15,25

Çek fiatları

Paris	12,06.—	Prag	15,96,19
Londra	73.27,5	Viyana	3,94
Nüyork	47,285	Madrit	5,77,20
Milano	9,26,25	Berlin	1,98,31,75
Brüksel	8,41,02	Varşova	4,21.96
Atina	77,08	Peşte	3,61,82
Cinevre	2,44,37,5	Bükreş	79.195
Sofya	5,14,32	Belgrat	32,—
Amisterdam	1.17,75	Moskova	10,87,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f.Fransız	171,—	1 şilin, Av.	28,—
1 istarlin	740,--	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
50 liret	218,—	1 zolti	24,—
20 f. Belçika	118,—	1 pengo	32,—
20 drahmi	27,—	20 ley	25,—
20 f. İsviçre	82,3—	20 dinar	69,—
		1 Çernoveç	—
20 leva	27,—	1 Altın	9,22
20 florin	85,—	1 Mecidiye	36,—
10 kur Çek.)	124,—	1 Banknot	2,37—

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

25 EYLÛL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün hava ekseriyetle açıktır. Rüzgâr hafif kuvvette şimalî istikametlerden esecektir. Dün en fazla sıcak 25, en az 11 idi.

FELEK

Hamallar Meselesi

İstanbulda arasıra patlak veren bir hammallar meselesi vardır. Bu mesele Ticaret odasından valiye kadar derece derece salâhiyettar adamlarımızı işgal eder. Ben bilhassa bu seferki Avrupa seyahatimde gördüm ki; hammallar meselesi, sık sık önümüze çıkan bu mesele bir hammal meselesi değil bir yol meselesidir. Neden?.

Evvelen şuradan başlayayım: İstanbul hammalları dünyada "meraklı bir şey" (Curiosité) teşkil eder. Avrupa ve Amerikada yük nakliyatını adamlar değil, hattâ hayvanlar bile yapmaz. Sırtında yük olan hayvana yalnız bir kere Vişide rastgeldim. O da toprak testi satıyordu... Üst tarafı kamyonlar ve geniş tekerlekli yük arabalarile yapılır. Ufak tefek eşyayı da kâh bisiklete takılı, kâh el ile itilen hafif arabalarla nakledlerler. Bu iş bizde yapılamaz. Çünkü bilâ istisna hiç bir şehrimizde böyle bisiklet veya el ile eşya sürüklenebilecek kadar düzgün yolumuz yoktur. Eğer böyle yollarımız olsa hem insan sırtında eşya taşımak gibi kurunu vusta usulünden kurtulur, hem de arasıra sırıtan bu nâhoş meseleyi kökünden temizlemiş olurduk.

Bizim sigaralar..

Avrupada Türk sigarası bir lüks tütündür. Ben kendimi muayene için müracaat ettiğim doktora sigara içmediğimi söylediğim zaman bana:

— En güzel tütün çıkan bir memlekette olduğunuz halde tütün içmeyişiniz şayanı dikkattir.

Demişti. Tütünlerimiz neresinde olursa olsun Avrupada çok aranır fakat az içilir. Çünkü pahalıdır. Yirmi sigaralık bir paket 20 franktır. Yani 170 kuruş. Tabiî bu fiatta tütün alıp içecek olanlar da azdır.. Tütüncü dükkânlarının ecnebi tütünler vitrinlerinde 20 franga Türk sigaralarını gördükçe hatırıma geldi.

Acaba bizim tütün idaresi sigaraları harice daha ucuz satamaz mı?.. Bir kere hesap etseler hiç fena olmayacak. Çünkü Avrupada bizim tütünlere çıkışabilecek derece kabadayı mal yok.

Kraliçemiz!..

Gün geçtikçe Nasrettin Hoca gibi dua ediyorum: Kraliçe olmadığıma.. Vâkıa insanın dünya güzeli olması pek lâtif bir şeydir. Belki maddî düşünülürse biraz kârı da vardır. Lâkin halkın merakını, memleketin iyi teveccühünü tatmin için rahat ve huzurunu terkederek Avrupadaki yorucu seyahatin daha yükünü atmadan burada da balo balo, kazino kazino gezmek, hele binlerce halkın bakış ağırlığını çekmek çidden güç şeydir. İyi ki kraliçe olmadım...

FELEK

Sıhhî bahisler

Uyku ilâçları..

"Hayat kabili tahammül olurdu, zevklar olmasaydı"
(Lort Polmerston)

Bugün en iyi, en çok tanılmış uyku ilâcı veronal'dir.

Tarihi 1903 ten başlar. O tarihte idi ki Emil Fişer ve Von Mereny ilk defa olarak bu Malonylüre'den müştak olan Ülreid'i istihzar etmişlerdi. Veronal'den sonra adları başka, lâkin hepsi Malonylüre'den müştak bir çok uyku ilâçları meydana çıktı.

On, on beş seneden beri tanılan bu ilâçlar o kadar muvaffakıyet gösterdiler ki bazı hastalar, bunları suiistimal ettiler. Kendilerini ispirto ile, afyonla, ether'le kokainle, esrarla zehirletenler vardı. Bir yeni zehir iptilâsı deliliği daha doğdu: Uyku ilâçları ile zehirlenmek.

İspirtolu içkiler düşkünlüğünden daha az müthiş olan bu yeni zehir iptilâsı afyonla, kokainle zehirlenmeden ziyade yayılmıştır.

İspirto, afyon, eter, kokain eski, yahut nisbeten eski zehirlerdir. Herkes, bugün onların ferdî ve içtimaî tehlikelerini, mazarratlarını bilir, bunlara karşı muhtelif memleketlerde bazan kat'i ve hiç olmazsa sıhhî tedbirler alınmıştır.

Barbitürik zincirlenmesinden gelen uyku ilâçları ise henüz genç zehirlerdir. İnsanlar henüz onlara karşı lâzım gelen tedbirleri almak için zaman bulamamışlardır. Yalnız başlıca bir zehir iptilâsına meydan verdiklerini öğrenmişlerdir. İşte bunun içindir ki bir çok memleketlerde, afyondan daha ziyade uyuşturucu ilâçlar arasında bulunmağa lâyık olan uyku ilâçları henüz adlarla anılmamaktadır. Yine bunun içindir ki, halkın bunlar hakkında lâyıkile, yahut hiç bilgileri olmadığından, bakkaldan şeker, tuz alır gibi uyku ilâçlarını tedarik edip kullanıyorlar. Bugün herkes isterse, nitekim bazıları istiyorlar — uyku ilâçları ile muvakkat ve yahut müzmin olarak kendisini zehirleyebilir.

Uyku ilâçlarını tedavi usulleri arasından çıkarıp atmak hatırımızdan geçmez. Uykusuzluklarda çok faydaları görülüyor.

Bunların içinde Lümunal ve Gardenal gibi bazıları sar'ada fren vazifesini görüyorlar; hattâ bazan kuvvetleri kesiyorlar. Lâkin unutmamalıdır ki, bunları suiistimal edenler, bu son zamanlara gelinceye kadar düşünülmesini tehlikelere maruz kalıyor. İlk morfin şiringası iyi, ilk kokain çekmek gibi, ilk eter koklamak gibi ilk uyku ilâcı komprimesi de bütün zararları, bütün tehlikeleri ile bir zehir iptiâsı ihtimalini hasıl edebilir. Bir tehlike ki deliliğe, hezeyana kadar varır.

Sancıyı kesmek için morfin şiringa edildiği gibi, uykusuzluğa karşı da uyku ilâçlarından bir tanesi verilir. Çok kere birkaç gün sonra, ilâç sayesinde uyku gelir; uyku gelince de ilâç kesilir. Her zaman böyle omaz. Uykusuzluğun devamı insanı ilâca alıştırır.

Artık zehirlenme yerleşir ve daimileşir. Uzun müddet kullanılan bütün zehirler gibi, bir itiyat hasıl olur, Tabiî uyku gibi bu da Pisikofiziyolojik bir ihtiyaç halini alır. Ayni zamanda vücudün duygusu zehirle azar azar körlendiği için sadece evvelki tesire muadil bir tesir hasıl edebilmek için gittikçe artmak üzere kuvvetli mikdarda, uyku ilâçları kullanmak lâzım gelir.

"Uyumayanlar daima ayni kimselerdir. Denirse yanlış bir şey söylenmiş olmaz. Uyku vazifesinin zaafına duçar olmuş kimseler vardır. Onların uykuları kararsızdır, bozulabilir. Türlü türlü sebeplerin tesiri ile kolaylıkla ve gittikçe kısalır ve yetişmez olur.

Bu istidadı olmayan kimselere sonradan musallat olmuş bir uykusuzluk değildir.

Müstefit olmayanlar da sonradan kazanılmış olarak gelen uykusuzluklar olmakla beraber, uykusuzların çoğu doğuşta olan bir uykusuzluğa düşkünlük dolayısile uykusuz kalırlar. Uykuları çarçabuk bozulan ve düzgün olmayan bu kimseler çok zaman müvazenesiz, heyecanlı, kuruntuludurlar.

Sözün kısası snirlerinin gayri tabiiliği onları istekle ve uzun müddet devam eden zehirleri suistimale sevkeder. Bu müvazenesizler zehir delisinin tohumu gibidirler. İçlerinden bazıları lüzumu olduğu kadar uyudukları halde uyuyamadıklarını zannederler; bu uyku onları tatmin etmez; "geceyi gözlerini kapamadan geçirmiş oldukları intibaını verir,, Uykusuzluk ekseriyetle, uyku olmadığı hakkında bir "fikir,, bir inanmadır. Gözümü kapamadım, diyen kimse gök gürültüleri ve yıldırımlarla geçen borayı, fırtınayı duymamıştır. Bütün geceyi derin bir uykuda horlayarak geçirmiştir. Bu uykusuzluk fantomu bazan hekimi bile aldatır, ve uyku ilâcı vermesi, ne sebep olarak bu sinirliyi nihayet zehir delisi yapar.

Miktarları yüksek olmadığı zaman uyku ilâçları ile müzmin surette zehirlenme pek az bariz bazı alâmetler görmeyi de ibraz eder: Gündüzleri uyuklama, vaktinde zaaf, hafızada sadakatsızlık, düşünmede yavaşlık, ve tenbellik. Çalışmak zevki, çalışmak kabiliyeti kesilir. Ahlâk değişir, bilhassa hırçınlık gelir, hasta kolayca öfkelenir, çene çalar, kızardırılır, kavgacı, şamatacı ve hakikî bir aile belâsı,, olur.

Bazan evvelce pek tatlı ve uysal bir huyu varken, ve az miktarda uyku ilâçlarını devamlı surette aldıktan sonra geçimsiz bir adam olur.

Asıl Tipik alâmetler, yirmi dört saatte ayni uyku ilâcının miktarı, tedavi için kullanılan miktarı geçtiği ve bahusus bir mümaniat neticesinde bir müddet ilâçsız kalan ve eline geçirdiği ziyade miktarda uyku ilâcı ile — şarap içinde kasavetini boğmak isteyen sarhoş gibi — uykusuzluğunu gidermek istediği vakit belirir. Bu müzmin zehirlenme sarhoşluğa benzer. O derecede ki, alışmayanlar, tecrübesiz hekimler ikisini biribirine karıştırır. Bununla beraber, bu alâmetlerin bir gidişi vardır ki görgülü hekim onu bir bakışta tanır. Başlıca büyük iki alâmeti vardır: 1 — Söz söylemede güçlük çeker. Bu güçlüğün bir hususiyeti vardır. Güçlükle söz söylerken dudaklarının köşeleri büzülür. Bu biraz umumî felce tutulanların lâkırdı etmedeki gibi güçlüklerine benzer. Sözleri kadar yazıları da büzülür; hasta bir çeki imzalayamaz.

2 — Müvazene bozukluğu, hasta ayakta duramaz. Lâkin bir sarhoş gibi sendelemez. İki tarafa sallanmaz. Bacakları zayıftır, hemen çöker ve dört ayak üstüne emekler. Müvazenesizliğini bilmediği için ekseriya geceleri uyandığı zaman düşer, yüzünü bir yere çarpar, burnu kanar, dişleri kırılır.. Uyku ilâcı sarhoşluğu içinde zihninin hali karışıktır: Hasta nerede bulunduğunu bilmez, saati unutur, kendisine ne söylendiğini, kendisi ne söylediğini hatırlamaz. Yüzü yorgun, çizgiler silinmiştir. Göz kapakları düşük ve oynatmaya çalışan lâkin muvaffak olamayan bir adamınki gibi devriktir. Bu kapanık çehrede bazan müphem bir bahtiyarlık ifadesi belirir. Zihninin bu uyuşukluğuna ve bu karışıklığına bazan tehyiç te inzimam edebilir: Aslı olmayan şeyleri görmek, sayıklamak, gözleri açık iken rüya görmek gibi.

Hayali okşayan, bazan sıkıntı veren korkunç manzaralar görür. Bu sıkıntılar, bu korkular içinde kaçmak ister, bir kapı diye bir pencereye saldırır. İstemiyerek helâk olur.

Vücudünde, zihninde peyda olan karışıklıklar bazan o dereceyi bulur ki, uyku ilâçları ile zehirlendiğini bilmediği için, korkunç sinir hastalıklarına, meselâ ensefalit letarjike müptelâ sanılır. Aile telâşa düşürülür, faydasız ve münasebetsiz bir tedavi usulü tatbik olunur. Sonra, istiyerek veya istemiyerek uyku ilâçları kesilince, bir sihrüfüsün gibi hepsi geçer gider.

Dr. Rusçuklu Hakkı

memlekette olduğunuz halde tütün içmeyişiniz şayanı dikkattir.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi istiyenler

2 marangoz ustası,
8 marangoz çırağı
2 mozayik ustası.

işçilere ihtiyacı vardır. Arzu edenler Şişlide son tramvay istasyonu karşısında 336 No da Hurşit zade Ziya beyin Güzel iş fabrikasına müracaat etsinler.

* * *

İki Türk tenekeci ustasına ihtiyaç vardır. Taliplerin Karaağaçta Tapa fabrikasına müracaatları.

* * *

Bakaliye ve parfümöri ticarethanelerini ve piyasayı iyi tanıyan, kefaleti naktiye ita edebilecek iki memura ve plasyeye ihtiyacımız vardır. Taliplerin Beyoğlu, Kuloğlu sokak Alyon pasajında (4) No. da Diana sabun ve Polit cila imalâthanesine müracaatları.

İş arayanlar

Sabık ve merhum bir hâkimin oğludur. Eski rüştiyeden mezun askerliği yoktur. Gazete idarehanelerinde tahsildarlık yapmış tecrübeli az maaşa kanaat eder bütün İstanbul tüccar adreslerini bilir. gayet emniyetli bekâr bir efendi iş aramaktadır. Uzakta banka müdürü biraderi vardır, her iş yapabilir muteber şahıs kefil gösterir apartıman odacılığı da yapar gazetemizin iş bürosuna müracaat

Galatada eski gümrük sokak No. 46 berber Sotiri Ef. vasıtasile Haydar.

SİNEMALAR

Haveten:
Sihirli halı ile
BAĞDAT'tan İSTANBUL'a
Fox tarafından filme alınmış bir seyahat.

DON JOSE MAJICA GLORYA'da
Her seansta salonu alkış ve kahkaha tufanlarile çınlatan
SON AŞKIM
filminde parlak muvaffakiyetler kazanıyor.

HAFTANIN BÜYÜK MUVAFFAKİYETİ
Artistik
sinemasında gösterilmekte olan Fransızca sözlü ve şarkılı
Atlantid
diyarında muhteşem filmidir.

RAMON NOVARRO'nun
Yüzde yüz Fransızça konuşup şarkı söyliyeceği film:
AŞIK RAHİBE
(Sevilli Şarkıcısı)
filmidir. Pek yakında
GLORYA'da

OPERA'da
Haydut AL CAPONE'un müheyyiç hayatı
ŞİKAGO'da PANİK
Almanca sözlü ve şarkılı filminde
Heyeti temsiliyesi başında:
OLGA TCHEKOVA ve HANS REHMANN

Devredilecek ihtira beratı

"Muzadı taaffün ve bunların istihsarı terkibatı ve istimali" hakkında Sanayi Müdiriyeti aliyesinden 4 Teşrinisani 1924 tarih ve 228-223 numara tahtında isithsal edilmiş olan ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere ahere ferağ veyahut icara verileceğinden bu bapta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 No da kâin vekili H.W. Stok Efendiye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu, İstanbul ve Kadıköy Havagazı Şirketleri tarafından tebliğ edilen ilân

Apartımanların merkezî teshin tesisatı için ecnebî kok kömürünün istimali lehinde propaganda yapılmaktadır ve bu kokun kül nispeti az olduğundan kullanılması muvafıktır deniliyor.

Yıkanmış en eyi Ereğli kömürlerinin taktiri ile istihsal edilen gazhane koku filhakika eyi cinsten ecnebî kok kömürüne nispeten biraz daha fazla külü havidir. Fakat bu fark ancak bir fiat farkı ile ifade olunmalıdır. Zira millî bir mahsul olan gazhane kokunu diğer bilcümle evsafı beyti ve merkezî bütün teshin vasıtaları için mükemmel istimal olunabilir. Ecnebî kok kömürü şimdi olduğu gibi mahzende teslim şartile tonu 28 lira ve daha fazlaya satılırsa gazhane koku şimdiki fiatile ona müracahtır. Binaenaleyh müşteriler millî mahsul olan gazhane kokunu tercih etmelidir.

ZAYİ — Tek yük arabamın 2544 numerolu plâkası zayi olmuştur. Yenisi alınacağından hükmü yoktur.
Arabacı Emin

DARÜLBEDAYİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İstanbul şehir tiyatrosu kış temsilleri ne teşrinevvelin birinci cumaertesi günü akşamı Seniha Bedri Hanım tarafından nakledilen "YEDİ KÖYÜN ZEYNEBİ" isimli piyesle başlayacaktır.

18 inci jandarma Mıntaka Kumandanlığından:

Kilo	Cinsi
60,000	Sığır eti
256,000	Fabrika unu
500,000	Odun
500,000	Saman
400,000	Kuru ot

Yukarıda cins ve miktarları yazılı altı kalem erzak Elaziz, de bulunan Van Piyade Alayı ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin yevmi ihale olan Birinci Teşrinin birinci günü mahalli mezkûr satınalma komisyonuna müracaatları. (4876)

İstanbul birinci iflâs memurluğundan: 1—Perşembepazarında Arslanhanda 3cü katta 1,2 No.lu dairesinde Pervanidis ve Hazapis şirketi iflâs etmiş ve iflâsı 12 mayıs 932 tarihinde açılmış olup tasfiye âdi şekilde yapılacaktır. 2 — Müflisten alacağı olanların veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmiye müstesna olmak üzere her gün saat 9 dan 12 ye kadar Sultanahmet'te vaki Adliye binasında icrayi vazife eden birinci iflâs dairesine gelerek kayt ettirmeleri, senet ve defter gibi delilleri her ne ise bunların asıl veya musaddak suretlerini tevdi etmeleri: 3 — Hilâfına hareket cezai mes'uliyeti müstelzim olmak üzere Müflisin borçlularının ayni müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri; 4 — Müflisin mallarını ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerinde ki hakları mahfuz kalmak şartile bunları ayni müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezai mes'uliyete uğrayacakları ve rüchan haklarından mahrum kalacakları: 5 — 5 - 10-932 çarşamba günü saat 13 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların ilk içtimada hazır bulunmaları ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada hazır bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

ZAYİ — Evkaf idaresinden almakta olduğum maaşımın 222 numerolu cüzdanım kazaen zayi olmuştur. Yenisi alınacağından zuhurunda hükmü yoktur. Kartal Tevaşi Ahmet camii imam ve hatibi. Mustafa.

Yeni neşriyat

Selim Sırrı Bayin

Radyo Konferansları basıldı
350 Sahife
Gayet itinalı tabedilen bu kıymetli eserin fiyatı 1 liradır.
Satış yeri: Babrâlî yokuşunda İkbal Kitaphanesi

Kongreya davet

Kasımpaşa İdman kulübü kâtibi umumiliğinden: 30 eylül 1932 tarihine müsadif cuma günü saat 10 da fevkalâde kongre yapılacağından bütün azayı muhteremenin yevmi mezkûrda kulüb binasına teşrifleri rica olunur.

İRTİHAL

İstanbul Avukatlarından Arif Sırrı Beyin validesi Hanım vefat eylemiştir. Cenazesi bugünkü pazar günü saat onbirde Beşiktaş'ta Muradiye mahallesindeki hanesinden kaldırılarak Sinan Paşa camiinde namazı kılındıktan sonra defnedilecektir.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sirgortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

Milliyet'in Edebî Romanı : 103

Ölüler yaşıyorlar mı?

(Felsefî fantastique roman)

Yazan: HÜSEYİN RAHMİ

— Evet... Gördüm... Kanatlı semaviler....

— Vah vah Orhan genç yaşında sana da yazık oldu...

— Ben görürüm. Basiret gözüm açıktır... Kalabalık ruhların arasında Sakıp Cemal ile Ulvi Nadiri tanıdım.. Şehametin evvelâ onlar kucaklayıp kaçırmak isteyorlardı. Hayırhahlar imdada yetiştiler. Karımı şerirlerin zaptından kurtardılar...

Talât Bey derin bir teessüf düşüncesile başını önüne eğerek:

— Ruhlarla ünsiyetin neticesi içler acısı...

İsanın tayaranını akıl ve idrak kabul edemezken peygamber olmayan bu bahtsız kadının ölümünden sonra uçtuğuna nasıl inanılacak?

* * *

Ruhlar tehditlerini ika kudretlerini bir daha isbat ettiler. Şimdi ölüm nöbeti Orhana gelmişti. Zavallı gencin canından evvel aklını almışlardı. Onun da başını yedikten sonra kimi öldüreceklerdi? Aile efradına birer birer tırpan mı atacaklardı?

Yine Talât Beyle Dilâver başbaşa verdiler. Dayı bey bu çocuktan başka dertleşecek bir kafadar bulamayarak ondan soruyordu:

— Oğlum bu elîm olduğu kadar garip felâketlere sen ne diyorsun?

— Hayret efendim hayret...

— Hayrete kapılmak bu esrarın üzerine göz yummaya gelmez. Hakikati araştırmak ta devam etmeliyiz...

— Bendeniz de bu fikirdeyim ammâ nasıl bir araştırma usulü keşif ve takip edebileceğiz?

— Önüme Cenabı Hak imzalı gökten bir tasdikname inse Şehametin nâşı semaya çekildiğine beni inandırabilmek mümkün değildir.

— Ben de bu imkânsızlığın inadından dimağımı kurtarama maktayım... Fakat cesedi ortadan nasıl yok ettiler?.. Bilkimya eritip külünü havaya mı üflediler.?

— Ne yaptılarsa yaptılar.. Meğerse ruhlara bu güzel kadının yalnız ruhaniyeti değil cismaniyeti de lâzımmış... Hiç bir akıl endazesine gelmeyen ağrep haller ağrep... Orhan nâşı uçuran melekleri gördüğünü söyleyor.. Hâdisede Turhan da beraber bulunuyordu.. Onun da bir ağzını arasana bakalım iki kardeşin ifadeleri biribirini tutacak mı?

— Turhan kokain düşkünlüğile kardeşinden beter harap bir hal aldı..

— Bu çocuk hariçten kimse ile ihtilât etmez. Kokain müptelâlarile tanışmaz iken nasıl oldu da bu zehire vücudünü alıştırdı?

— Bir çürük dişini tedavi için Beyoğlunda bir Dantist dişetine pamukla kokain koymuş. Turhan Bey bu ilâçtan fevkalâde bir haz bir inşirah duymuş.. Bu neş'eyi tekrarlamak için gizlice ve yüksek fiatla kokain arayıp bulmuş şimdi bu keyfin en yaman bir müptelâsı olmuş.

— Bu çocuğu taşkın bir neş'e halinde bulup ta söyletsek bu uçma efsanesine dair belki bir ip ucu yakalayabiliriz.

— Vakti vaktine uymaz ki.. Şimdi bakarsınız etrafını cennet görür. Sonra melankoliğin en siyah derinliklerine gömülür... Bugün bakarsınız ki inziva arar. İnsanlardan kaçar. Öbürgün konuşmak için adamın peşini bırakmaz. Ucu bucağı gelmez bahisler tutturur... Daha geçen hafta bana kokainin felsefesini yaptı.. Çok tuhaf çok...

— Ne diyor?

— Feylesoflar beyhude yürüyorlar. Vacibülvücudün ne olduğunu ben keşfettim diyor.

— Ne imiş?

— Allah kokain imiş..

— Hezeyanın büyüğü

— 60 —

Göke uçan ölüler yerde bulunuyor

Şehametin cesedi göke uçtuğu yalanının üzerinde acaba tereddüdile bir saniye bile tevekkuf caiz değildir. Bu hâdise hiç düşünmeden hemen kat'iyyetle reddedilecek büyük efsanelerden biridir. Buna şüphe yok.. Fakat cesede ne oldu? İşte tahkiki icap eden müşkül.. Bu hakikati nasıl anlamalı?

Bu mühim sırra Orhandan sonra yalnız Turhan vâkıftı. Çünkü nâşın iddia edilen tayaranı anında iki kardeş bir odada bulunuyorlardı. Bir gevezelik zemini bulup ta bu kokainomanı nasıl söyletmeliydi?

Talât Bey sordu:

— Dilâver oğlum sen bu çocuğun neş'eli ve yahut malihülyalı zamanlarını bilirsin...

— Evet... Sabahları zehir gıdasını aldıktan sonra neş'elidir.. Ustalıkla ağzını arayarak onu söyletebiliriz...

Bir sabah, sarhoşluğunun tam taşkın bir aninde Turhanın yanına gittiler...

Talât Bey kevif sormaktan başlayarak:

— Nasılsın oğlum?

Turhan bir ince dal üzerinde tünemiş kuşun göklere yan bakan edasile etrafı süzerek:

— İyiyim dayıcığım, o kadar iyiyim ki bundan daha iyi olmak âlemde kabil değildir..

Ev halkını boğan bu matem havası içinde Orhan bu kadar nasıl iyi olabiliyordu? Şüphesiz ki bu, düşkünlerinin yüreklerinden bütün sıkıntıları silen zehirin verdiği muvakkat, yalancı bir neş'e idi... Kokainomanın bu şetaretini pöhpöhleyecek bir kaç lâkırdıdan sonra maksada gelerek sordu:

— Şehametin cesedi göklere nasıl uçtuğunu merak ediyoruz... Şahidi olduğun bu mucizeyi bize anlatır mısın?

Turhan geniş bir tebesümün süzgünlükleri içinde:

— Bunda merak edilecek bir şey yok...

— Bu harika nasıl vukubuldu?

— Hazreti İsa göke nasıl uçdısa, miracünnebi nasıl vuku bulduysa Şehamet te öyle havalandı gitti.. Demedimmidi size?

— Onlar peygamber...

— Peygamberler de insan değiller mi? Bir insan uçtuktan sonra ikincisi, üçüncüsü, dördüncüsü niçin uçmasın...

Talât Beyin daima böyle vakalarla karşılaşa karşılaşa gerilen sinirleri artık tahammülün sonuna gelmişti. Kendini tutamadı bağırdı:

— Bu evin içi cinler, ruhlar, ölüler yuvası oldu. Şimdi de damında şeamet baykuşları ötüyor. Böyle bir hâdise iki kardeş arasında sır olarak kalamaz. Kanunen cezası büyüktür. Söyle ölüyü ne yaptınız?

— Uçtu diyorum dayı Bey uçtu...

— Etten, kemikten bir ceset kanatlanıp ta uçamaz. Yalan söylüyorsun yalan...

— İlk uçan ceset Şehametin olaydı buna inanmayabilirdiniz evvelkilere inanmamak dinen günah sayılıyor da bunu niçin aklınız kabul etmiyor?

— Bir meyiti ortadan yok etmek işlenmiş bir cinayeti saklamak korkusundan ileri gelir..

(Devamı var)

SANAT

SAN'AT âleminde

Leonard de Vinci

Kaç gündür "Joconde" babiâlî caddesinden gelene geçene gülümsüyor. Bu "bir Çinli ademin" Louvre'dan aşırıp Çin beldesinde yaktığı Joconde değil. Hakikî joconde bu.

Ressam arkadaşım Nurullah Cemal, Leonard de Vinci hakkında bir kitap neşretti. Namık İsmailin Michel - Ange'ından sonra Nurullah Cemalin Leonard de Vinci si. Bunu da Arif Bediinin Flâman ressamları hakkındaki etüdü takip edecek. Meslekdaşlarını tanıtmakta gene ressamların himmeti görülüyor.

Kanaat kütüphanesinin resimli Ansiklopedik neşriyatından olan bu kitap, Nurullah Cemalin

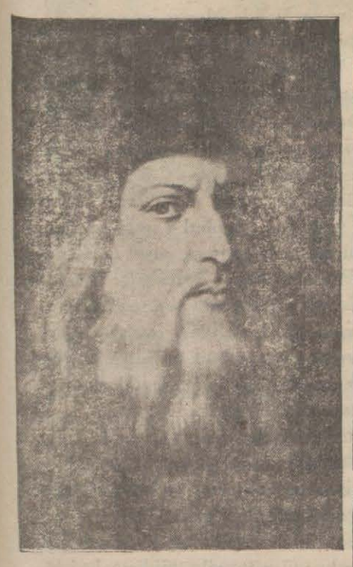

Leonard de Vinci

gayet ince ve zarif üslubiyle yazılmıştır. Ve üstünde La Joconde'un resimi var. Floransalı bu dilber kadının resmi ve tebessümü, Leonard'ın şöhretin'den üstündür. Büyük san'atkârın dört sene üzerinde çoşkun bir heyecanla çalıştığı bu portre'nin nasıl vücude geldiğini ve Leonard ile Joconde arasında geçen ince, hissî macerayı öğrenmek için Nurullahın kitabını okumak kâfidir.

Nurullah Cemal kitabına bu bahis için Dimitri Merejkowski'nin Le roman de Leonard de Vinci'den terceme ettiği parçayı da ilâve etmiştir.

* * *

"Leonard de Vinci çalışmak istedi, fakat:

— Bana bir hikâye anlatınız, dedi, Mona Lisa.

— Hangisini?

Gioconda bir az düşündükten sonra:

— Venüsün memleketini. dedi.

Leonard'ın; mevzularını kendi seyahatlerinden, hatıralarından, san'atkârane hayallerinden, tabiat tetkiklerin'den aldığı bir kaç hikâyesi vardı. Gioconda bunları çok seviyordu. Bu hikâyelerin kendisine has musikîsi vardı. San'atkâr, işaret etti. Andrea Salaino ve Atalante aletlerini hazırlayıp hikâyenin prelütünü çaldılar. O zaman Leonard başladı:

— Kilikya sahillerinde yaşayan gemiciler temin ederler ki,... ilâ."

* * *

"Mona Lisa elini uzattı ve tanışıklıklarından beri ilk defa olarak Leonard o eli öptü. O anda hissetti ki Mona Lisa da sür'atle iğilerek kendi saçlarını hafifçe öpmüştü ve sadece:

— Cenabı hak sizi muhafaza etsin. demişti."

* * *

"Belki bütün hayatı müddetince kadınla temas etmemiş olan bakir san'atkâr, Jocond'un portresinde mestedici bir şehvet taşıyan bir levha yaptı. İçin, için kaynayan, kendisini göstermeden hararetini neşreden gür bir volkan gibi şevhet."

* * *

Velhasıl bu kitap güzel bir tetkik ve tetebbü eseridir. Burada Leonard'ın san'at ve fikir hayatını, güzel Mona Lisa ile aşkını, kıskanç Michel Ange ile münasibetini, eserlerindeki titizliğini buluyoruz. Leonard'ın büyük, muğlâk ve muamma alût hayatını 64 küçük sahife içine sıkıştırabilmek, hulâsa edebilmek oldukça müşkül bir iştir.

Nurullah Cemal, bu işi muvaffakiyetle yapmıştır. Bir kitap hakkında bir başkası ne yazarsa yazsın nihayet ne söylemiş olabilir? Bir kitap hakkında bir fikir edinmek isteyenler için o kitabı okumaktan başka kestirme yol yoktur. İşte ben size sadece bu yolu tavsiye edeceğim.

Elif NACİ

Edebî mubahase

"Kadro" inkılâbın adını koyamadı..

Tenkit değil serziniş

Paramız, dilimiz, muaşeretimiz henüz şeklini kıvamını bulmadı. İnkılâp dediğimiz geniş istihale dalgası durulmadı. Karışan ve değişen kanaatler ve şekiller tarihî manasile tekevvün edemedi.

Şüphesiz ki henüz halita halindeki yeni varlıkları zaman tıraş edecek, yontacak ve (asrî) diye artık berber dükkânlarına kadar düşürdüğümüz tam ve kâmil şekle sokacaktır.

İnkılâp su değildir ki derhal döküldüğü kabın şeklini alsın ve insanlar hamur ve yahut çamur değildirdir ki derhal inkılâbın kalıbına girsinler. İntibak hassası cemiyetler için zamanla mukayyettir. Fransa inkılâbı diye tâ İttihat ve terakki propagandacılarının ağzından bugünkü mektep çocuklarının diline kadar çiğnene çiğnene sakızlaşan akide bizzat Fransız milletinin bünyesine girmek ve yerleşmek için yarım asır cenkleşti. Fransız inkılâbının (İdéologie) si ancak yirminci asrın başında yapılabildi. O zamana kadar olan fikir gayretleri müşahedeleri tesbit ve vak'aları tafsilden ibaret kaldı.

Bilgi ve irfanlarına hürmet ettiğimiz bir kaç kalem sahibinin bir zamandan beri (Kadro) ismile çıkardıkları mecmua ile Türk inkılâbının fikrî ve ilmî veçhesini aramağa çalıştıkları görülüyor. Bir kaç ay evvel bu mecmua hakkındaki mütalealarımı yine bu sütunlarda yazmıştım.

Bizim en zayıf tarafımız fikrî hareket noktamızdır. Memleket geniş mikyasta inkılâplara sahne olur. Başka milletlerin tarihinde tabiî bir tekâmül kudretile duyulan hamleler yapılır ve hattâ yeni telâkkilere bilerek, bilmiyerek alışılır. Fakat bütün bu hareketler sanki bir vücut idmanı bir beden sporu gibi yalnız uzviyetimizi alâkadar eder. Kafa tarafımız yeldeğirmeni gibi işlemek için kuvvetli rüzgâr bekler. Binaenaleyh bu meflûç tarafımızı harekete getirecek her teşebbüs bir hizmet sayılır.

Şu halde (Kadro) etrafında toplanan fikir sahiplerini takdir etmemek imkânı yoktur.

Yalnız birleştiğimiz noktaya yaklaşırken yollarımızın biraz sapa gittiğini de samimî bir itiraf olarak hemen ilâve etmek isterim.

Bir kere, Türk inkılâbının başlıbaşına bir devir açmakla beraber ayni zamanda dünya nizamına hâkim olan müsbet bilgilerin yıkılıp yenilerin filizlendiği bir zamana tesadüf etmesi sebebile köklerini bu umumî harekete bağlamak zaruretinde olan bir inkılâp olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Yani Türk inkılâbını tetkik eden fikir ve kalem sahipleri için mevzuun yalnız Türk yurdu olmaması lâzımdır.

Türk ordusunu Sakaryada yıkamayan yalnız Yunan askeri değildi. Gazi Mustafa Kemale Dumlupınarda bu inkılâbın anahtarını veren sadece zafer değildi.

Millî mücadeleye tekaddüm eden siyasî vak'alar ve bu vak'aların hazırladığı yeni hâdiseleri çok iyi keşfeden Gazi Mustafa Kemalin zekâsı inkılâbın çekirdeği olmuştur.

Tarihte her hâdisenin felsefî bir tahlili olur. İnkılâbın başlangıcı ile bağlangıcı arasındaki vak'aların kıymeti onlara tekaddüm eden zamanın fikir cereyanlarile ölçülür. Fakat bütün bu malûm tetkik usullerini bu son fen asrının harikulâdelikleri iflâs ettirmiştir. Elektrik kuvvetinin harp meydanlarında tatbik kabiliyeti, zehirli gaz tehlikesinin taarruzu ve müdafaa ta'biyelerinde düşünülen tahrip kuvveti yarın, öbürgün dünyayı kim bilir nasıl bir şekle kalbedecektir.

Şu halde her inkılâbın İdéologie tarafını tetkik ile uğraşanlar için dünün hareketlerini tahlil etmek ne kadar tabiî ise bugünün nizamını alt üst eden iktısadı, ve fennî cereyanları da hesaba katmak zarureti vardır. (Kadro) nun neşriyatı bize gösteriyor ki bu mihver etrafında çalışanlar fikirlerini vazıh surette ifade etmiyorlar. İlmî diye kabul ettiğimiz fikirlerin de müsbet ve mücerret ifadeleri olur. Türk inkılâbı denildiği zaman ona tarihî, etnografî, iktısadî cephelerden bakılarak ortaya bir şekil bir hakikat çıkarılmak lâzımdır.

İnkılâbın İdéologie'si... İyi Fakat nedir? (Kadro) bir çok nüshalar bir çok ilmî makalelerle derdini anlatmağa çalıştığı halde henüz dilinin altındaki baklayı çıkaramadı. Bekliyoruz. İnkılâbın manası, kafası, kafasının içi, iç yüzü, nasıl anlatayım vak'alara âmil olan tarafı nedir. Bunu izaha çalışan (Kadro) hâlâ vuzuhsuzluk içinde, dolambaçlı ilim manevraları arasında bocalayıp duruyor.

(Kadro) inkılâbın adını koyamadı.

Bir şey daha var.

(Kadro) ilmî bir mecmuadır. İlmî mahiyetteki neşriyatın bir gezeteci lisanile yapılmasını bekleyemeyiz. Fakat etrafına mümkün mertebe fazla kalabalık toplamak mecburiyetinde olan bir fikir mecmuası her şeyden evvel bu lüzumlu vazifeyi ihmal etmemelidir. Fikirleri müphem kalan ve yahut fikirlerini az çok okur yazar insanların kavrayacakları bir lisanla ifade edemeyenler istedikleri fikir hareketini vücude getiremezler. İsteriz ki muayyen bir kanaatle ortaya atılan fikir adamlarının etrafında onlara cesaret değilse de şevk ve heyecan verecek bir uyanık halka toplansın. Bunun için de (Kadro) yu çizen kalemlerin biraz daha halka inmelerini beklemek hakkımızdır.

Burhan CAHİT

RADYO

Bugünkü Proğram

ISTANBUL (1200 m.) — 18 orkestra, 19,5 alaturka konser, 21 orkestra, 22 gramofon .

BÜKREŞ (394 m.) — 20 kuvartet, 20,45 Romanya musikisi.

BELGRAT (429 m.) — 20,30 gramofon ,20,40 Morano ismindeki opera.

ROMA (441 m.) — 21,25 Samson operası.

PRAĞ (488 m.) — 21 Straus konseri, 22 neşe veren eserler.

VİYANA (517 m.) — 20,35 Arien şarkıları, 21,05 son perde ismin de bir komedi.

PEŞTE (550 m.) — 20.30 Macar millî şarkıları, 22 Budapeşte konseri.

VARŞOVA (1411 m.) — 20,35 muhtelif, 21 hafif eserler, 20,05 konser, 23,05 Şapen konseri.

BERLİN (1635 m.) — 20 yeni başlıyanlar için İngilizçe ders, 20,25 konferans, 21 Hamburg ile Bremen den nakleen iki konser.

Bir ölüm

Ne acı tesadüftür, Türk dili kurultayının toplanacağı bu sıralarda, Türk dilinin en yakın ve candan bir hizmetkârı öldü. Ahmet Rasimin kalemi, bir zamanlar istihfafla karşılanıyordu. Onu edebiyat hudutları içine bile almak istemiyorlardı. Çünkü o, özü, sözü, sohbeti ile hakikî bir Türk çocuğu bir Türk sanat'kârı idi. Ahmet Rasim Osmanlıcadan nefret eder, Osmanlıca yazmazdı. O, saltanat düşmanı, zümre hâkimiyetlerinin aleyhtarı idi. Halkçı, milliyetçi olan ruhu bütün eserlerinde apaçık görünür. Mahdut ve muayyen zümrelere hitap ederek, aristokrat insanların lisanile gene onların hayatını san'atına sokmıyan hakikî Türk edibi Ahmet Rasimdir.

Ahmet Rasim kırkı mütecaviz sene geniş kütlenin adamı olmasını bilmiş, halkın ıstırabını, karakterini, psikolojisini, zevkini, neşesini tahlil etmiş, terennüm etmiştir.

Ahmet Rasimin temiz, açık türkçe ifadesi, onun san'at kıymetinden bir şey kaybettirmemiş, bilâkis, muharrire, nevi şahsına münhasır yüksek bir edebi mevki yapmıştır.

Ahmet Rasim ilk büyük Türk içtimaiyatçısıdır. İstanbulu, içindeki insanları bize tanıtan, sevdiren Ahmet Rasimdir. Onun eserlerinde bütün bir âlem yaşar. O, en keskin görüşlü bir içtimaiyatçı olduğu kadar, kuvvetli, sistem sahibi bir filozoftur. Ahmet Rasimin eserleri, bir halk felsefesinin en tam mânasile, bütün düstur ve ruhunu zaptetmiştir.

San'atın ve içtimai ilimlerin hangi zaviyesinden bakılırsa bakılsın, Ahmet Rasim bir şahika gibi gözükür. Bu yüksek tepenin azamet ve nüfuzlu kudreti, seneler bizi ondan uzaklaştırdıkça daha iyi anlıyacağız.

Reşat FEYZİ

TABİAT

Sardelyalar

Deniz bir âlemdir. Derinliklerine kadar inen otları, hayvanları veya hem ot ve hem hayvanları daha asırlarca tetkike mevzu teşkil edeceklerdir. Oclonographie imli henüz rüşeym halindedir. Kim bilir, tetkikat ilerledikçe neler neler öğreneceğiz? Bizim asıl mevzumuz pek alellâde gördüğümüz, en kuytu kenardaki bakkalına kadar tesadüf ettiğimiz sardalyalardan bahsedeceğiz.

Sardalyalar, mevsimine göre denizin bir mıntakasından diğer mıntakasına hicret ederler. Ve yine mevsimlere göre de denizin sathından derinliklerine inerler. Milyarlarca kafile halinde yaşarlar. Fakat bu kafileler kısım kısım ayrı bulunurlar. Onun için meselâ ayni mıntakada sardalya avına çıkan bir kaç vapurdan bazıları bolca sardalya yakaladıkları halde, diğer vapurlar hiç bir şey tutamaz. Bunlar bilâtevakkuf, gıdaları için gayet küçük deniz mahlûklarının peşinden koşarak, seyahat ederler.

Sardalyalar, yaz aylarında suyun sathında yüzerler. Hava soudukça derinliğe inerler. Onun içindir ki soğuk sahillerde, meselâ Fransanın Bretanya sahillerinde bir kaç ay satıhta kalırlar. Halbuki daha cenuba doğru İspanya ve Portekiz sahilleri daha sıcak olduğu için, bu aylar buraalrda daha uzun sürer. Akdeniz de sıcak bir deniz olduğu için, buralarda sardalya avı senenin hemen her mevsiminde yapılır. Zaten Akdeniz sardalyaları 15 santimetreyi geçmez, Bahrimuhitinkiler ise 25 santimetreye kadar varır.

Yumurta zamanı uzun sürdüğü için ayni senenin balıkları bir boyda değildirler. Onun için bir mevsimde avlanan balıkların boyları muhteliftir. Bazan aralarındaki fark bir kaç santimetreye kadar varır.

Her sardalya marttan itibaren takriben 60,000 yumurta doğurur ve bu yumurtalar denizin dibine gitmez, suyun cereyanına tabi kalırlar. Sardalya yumurtasında gıdaî maddeler azdır. Rüşeym kabuğunu üç günde bırakır. Dördüncü günden itibaren ağzı açılır. Dokuzuncu gün bopu takriben bir bir santimetredir. Henüz kabukları yoktur ve şeffaftır. Bu birinci safhadan itibaren sardalyanın geçirdiği tahavvül malûm değildir. Bu küçük mahlûklar sardayla haline girmek için nereye giderler? Tam yaz sardalyası şeklinde tekrar görüneceği günlere kadar nasıl yaşarlar.? Belki denizin diplerine iniyorlar. Fakat hiç bir şey bilmediğimizi smylemek daha doğrudur.

Sardalya avı, ticareti ve sardalya kutusu imali bir çok memleketlerde yüz binlerce aileyi gecindiriyor.

Münakaşalar: ve bir cevap

Ali Sami beyin Cümhuriyet gazetesinde yazdığı bir makale üzerine çıkan münakaşa devam ediyor. Evvelki hafta Güzel San'atlar Akademisi muallimlerinden ressam Hikmet Beyin mukabelesini, geçen hafta da ressam M. Sami Beyin bir makalesini neşretmiştik. Bu hafta da heykeltraş Zühtü Beyin açık bir mektubu ile Ali Sami Beyin M. Sami Beye verdiği cevabı aynen dercediyoruz.

Ali Sami Bf. ye açık mektup

Ne yazık, zaten mecmuumuz kırkı geçmeyen san'atkârlar biribirimizin daima gözlerini oymağa çalışıyoruz. Niçin şahsî hırslarımızla memleketin bu küçük san'at cereyanını öldürmek isteyoruz.

Siz beyefendi, size şimdiye kadar verilecek bütün unvan ve servet verildi. Diğerlerinden daha ne isteyorsunuz? Belki Galatasaray sergisi zavallıdır. Fakat bundan o zavallı kırk san'atkâr mı mes'uldür? Her yerde hırpalanan hattâ (bir kaç büyük isim müstesna) diğerleri söndürülen mücahitler senelerden beri zaten kâfi mikdarda zulüm görmüşlerdir. Bir de siz onları haksızcasına ne diye boğmak isteyorsunuz?

Tuttukları san'at yolu kendi kanaatimden ayrı olduğundan eser teşhir etmediğim o Galatasaray sergisi gibi bin serginin memleketin her tarafında açılmasını temennî ederim. Bilhassa acınacak kadar vazallı dedikleri bu seneki sergide Hâmit gibi koca bir şahsiyet vardı. Hâmidin gerek san'at telekkisi, gerek eserleri o salonlarda siz de eser teşhir ettiğiniz zamanda görülmemişti zannediyorum. Yazık anlaya mamışsınız. San'at hayatımız değil büyük Avrupa milletleri, komşu Balkan hükûmetleri kadar kuvvetli ve şahsiyetli değildir. Fakat ben isterim ki bu kudretleri pek küçük san'atkârlardan memleketimizde on binlerce olsun. Bunların adedi çoğaldıkça bizde büyük san'atkârın doğmasına imkân vardır.

Kendi hesabıma en kötü bulduğum Halil Paşanın resimlerini bu memleketin süse, çok uzaktan değil, ada gibi bir yerden merak edip gelse, görse Ve evine koysa idi yarın için bizde san'at olabilir derdim.

Sakın biz imalı anlayoruz. onu görmek isteriz demeyin Glorya sinemasının içinde hakikaten güzel şeyler teşhir eden Ali'nin bir sergisi olduğundan sizin bile haberiniz yoktur.

Şimdi artık bırakın etrafı rahatta çalışılsın. Ve çoğalalım beyefendi.

Zühtü

Ressam Sami Beye

San'at duyguları Ve gayguları

Muhterem "Milliyet'in" san'at sahifesinde san'atla hiç alâkası olmıyan iki sütunluk bir yazınızı okudum. Başlığı "Hücumlar" olan bu yazıda mutadınız üzere maksadı bırakarak tamamen şahsiyetimden bahsediyor ve buna da hücum diyorsunuz. Bir yevmî gazetenin san'at sevenlere ve san'atkârlara bir lûtüf olarak tahsis ettiği san'at köşesini çirkin dedikodularla doldurmak hem karileri ve hem de matbuatı abesle işgal etmektir. Buna ise hiç hakkımız yoktur. Ben gazetelerin bu misafir perverliğini suiistimal etmiyeceğim. Şurasını iyi bilmelisiniz ki ben o yazıları sizlere beğendirmek için yazıyorum. Siz istediğiniz kadar cepheyi değiştirmeye, sözü başka mecraya sürüklemeye çalışınız; beni vazifemden kıl kadar ayıramazsınız. Bu tarzda yazılarınıza gazetelerde yer bulsanız da benden size hitap eden bir cevap alamazsınız. Ben gayemde muvaffak oluncaya kadar yazacağım. İdealist olanlar azim ve imanlarından kolay kolay dönmezler.

Memleketimizde ressamlık mahdut bir kaç kişi müstesna, şimdilik kalem efendilerinin, zabitlerin, mektep hocalarının, doktorların, gazetecilerin ve sairenin mesleklerine ilâve olarak yaptıkları iftihara şayan bir meşgaledir. O muhterem zevat yine sevdikleri eğlencelerine devam edebilir; fakat san'atı memlekete harsa faide getirecek bir hale koymak için bu işi kendine meslek ve maişet uğraşması edinen bir zümreye ihtiyacımız vardır. Onun çarelerini yazdım, yazıyorum ve yazacağım. Hükûmetten ve belediyeden atiye koparmak için basma kalıp resimlerle sergi yapmayı ve ona millî bir isim vermeyi cümhuriyet devri uzun zaman müsamaha edemez. Memleketin hakikî san'at kudretini hususî menfaatler uğruna ihmal ederek san'at sevenleri iğfal etmeye hiç bir vatandaşın hakkı yoktur.

İnkılâbı ben şöyle tasavvur ederim: Memleketin idare makinesi fena devirlerden bakıye kalmış bozuk ve işlemez bir makine idi. Büyük Gazinin şerefli gölgesi altında hamiyetli, gayretli ve fedakâr bir çok iktidar sahibi vatandaş iş başına geçmiş, o paslı ve kırık dökük makineyi tamir etmekle meşguldür. Bu büyük iş bütün dünyaya hayret verecek bir faaliyetle ilerilemektedir. Güzel san'atlarda o makinenin küçük, fakat oldukça mühim bir vidasını teşkil eder. Makinenin istenilen devri yapabilmesi için o vidanın da ayar edilmesi elzemdir. İşte ben yazılarımı alâkadarlara bu mühim vazifeyi hatırlatmak için yazıyorum. Hakikat kalesi mugalâta silâhile sarsılmaz.

Ressam
Ali SAMİ

Kendi sesin

- Dil kurultayına -

Isırgan otu, çalı.. dikenden
Tanınmaz oldu; dileğim senden
Dil kurultayı, ey ulu varlık
Arıt dilimi çerden.. çepelden.

§

Issı çöllerin boğucu yeli
Kıstı sesimi, sırnaşık dili
Yıllarca bana maval dinletti;
Koptu sazımın inleyen teli.

§

Dudu dilime ağılar çaldı,
Ne sazım, sözüm, ne türküm kaldı.
Ne kara yazı bu ulu Tanrım:
Rasgelen hıncı hep benden aldı.

§

Ben önce öz dilimle yaşardım,
Koşmalar düzer; söyler.. coşardım,
Yüksek bilgimle dörtbir yanıma
Dalgalar gibi sığmaz taşardım.

§

Yetişir ey Türk bırak gürlesin
Atanın dili; o eski sesin.
Onunla konuş, kendi sesinle
Başka dil seni kötülemesin.

Şemsi

San'atta İdealizm

San'atta idealist olmak hakikati daha yakından görmeği temin eder. San'at hiç şüphesiz bu hakikati hiç bir vasıtaya müracaat etmeden duymak ve ifade etmek kudretidir. Bütün bedii şeyler bu kudretten doğan neticelerdir. San'atkârın evvelemirde bu şeniyeti daha derinden duyması, hayatta bazı itibarî olan alâka ve rabıtalardan uzaklaşması ve hissini maddî ihtiras ve düşüncelerden tecrit etmesi; dolayısile varlığını bir idealizme bağlaması lâzımdır. Bu takdirde san'at bilâmenfaat yalnız ruhta duyulan kat'i yükselme ihtiyacının alevile hızında ve yolunda tekâmüle doğru yürür ve bu suretle hisler maddî tesirler altında nasırlanmadan bu makul ve makbul emeli idealizme bağlar. San'atkârın ruhunda idealizm yaşadıkça eserlerindeki realiteyi daha vazıh duyar ve san'atkâr şeniyetine temas ancak bu sayede temin edebilir. Çünkü san'atın gayesi hayatta her gün görüp yaşadığımız eşya ve hâdisatı asrın icap ettirdiği zevk ve tekniğe göre kendi âleminde duyduğu gibi bütün insanlığına duyurmaktır. Şekillerin ve renklerin tezat ve ahengi ile tabiatı daha doğru hüsnü tasvir eden bir ressam, bir çamur yığınından bir âlem yaratan bir heykeltraş ve yahut hislerini, duygularını ahenkli kelimelerle izhar eden bir şair; bütün hepsi hayatın haz ve elem tevlit eden hâdisatının tercümanı olurken üzerinde yürüdükleri san'at yolunda gözleri çok özlü bir ideale matuf oldukça bu hisleri tasvir eden eserlerin tekâmülü daha bariz, daha kuvvetli ve daha hakikate yakındır. Binaenaleyh idealizm ile realizm arasında varlığı iddia edilen mücadelenin bir suitefehhüm olduğu kanaatindeyim..

Ressam
Arif BEDİİ

MİZAH

Sebep

— Doğrusu kırk bin liram olmasını isterdim.

— Ne yapmak için?

— Hiç bir şey yapmamak için...

Muamma

Küçük İrfan derin düşünceye varmıştı Babası sordu:

— Ne o İrfan? Böyle ne düşünüyorsun?

— Baba, bir türlü anlayamayorum. Ablam nişanlısı geldiği zaman, üzenip bezenip süsleniyor. Güzel görünmek isteyor. Fakat nişanlısı gelince de, elektriği söndürüyor.

Borç

Salamon Efendi ile Veli Efendi geç vakit tenha bir sokaktan geçiyorlardı. Birden bire karşılarına bir adam çıktı. Tabancasının namlusunu çevirdi:

— Kıpırdamayın, yoksa yakarım, dedi .

İkisi de heykel gibi oldukları yerde durdular. Her ikisi de vaziyeti anlamışlardı.

Salamon Efendi dedi ki:

— Ne yistersen yap, emir senin.. Amma cüzdanıma şöyle bir bakayım, yetişir.

— Haydi bak..

Salamon Efendi cüzdanını çıkardı. İçindeki paradan bir tek elli liralık çekti ve Veli Efendiye uzattı:

— Veli Efendi, size elli lira borcum vardı. Buyurun elli lirayı.. Borcumu yeri veriyorum.

Otelde

Gecenin geç vaktinde otele bir erkekle bir kadın geldi. Otelci her ikisinin iyi giyinmiş olduklarını görerek, kendilerine otelin en iyi odasını hazırladı.

Erkek :

— Hayır, dedi, biz ayrı ayrı iki oda isteyoruz.

— Ah, öyle mi efendim? Ben sizin evli olduğunuzu nereden bileyim?

Polîste

Feci bir Kaza oldu

İki beygir öldü, iki kişi yaralandı

Beykozun ilerisinde, jandarma mıntakası dahilinde bir otomobil kazası olmuştur. Kaza neticesinde iki kişi ağır surette yaralanmış, iki beygir ölmüştür..

Tevfik ve Muharrem isimlerinde iki arabacı Ömerli köyünden Buzhane köyüne gitmek için arabaya ile yola çıkmışlardır. Köyden sapeyce açılıp tam Hüseyin köyünün altındaki yoldan geçerken Tevfikle Muharrem birden bire bir gürültü duymuşlar ve karşılan gelen büyük bir kamyonun sür'atle kendilerine yaklaştığını görmüşlerdir.

Bunun üzerine şaşırıp arabayı kenara çekmiye ve yol açmak istemişlerse de buna muvaffak olamamışlardır.

Kamyon da, sür'atini kesemeniş ve olanca hızı ile arabanın üzerine yüklenmiştir.

Müsademe o kadar çabuk ve şiddetli olmuştur ki, birden bire beygirler yere yuvarlanmışlar, araba devrilmiş ve kamyon bunların üstüne çıkmıştır. .

Müsademeden sonra kamyon yine hızını alamamış ve yolun ortasında araba ile beygirleri bir müddet de sürüklemiştir.

Kamyonun tekerlekleri altında beygirlerin ikisinin de kafaları parçalanmıştır.

Bu sürüklenme esnasında bir tesadüf eseri olarak Tevfikle Muharrem doğrudan doğruya kendi arabalarının altına yuvarlanarak kamyonun tekerlekleri altında parçalanmaktan kurtulmuşlardır. Fakat arabanın devrilmesi ve yerlerde sürüklenmesi esnasında ikisi de muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanarak bayılmışlardır.

Vak'aya jandarma vaziyet etmiş, yaralı arabacılar baygın bir halde hastaneye getirilmişlerdir.

Kazaya sebebiyet veren kamyonun şoförü Resul vak'adan sonra kaçmak istemişse de jandarmalar kendisini yakalamışlardır.

Bir çocuk ezildi

Pangaltıda Doğru yolda Taksimden Şişliye doğru gelmekte olan 3717 numaralı Yusuf oğlu Recebin idaresindeki taş yüklü kamyon 9-10 yaşlarında bir küçük çocuğa çarparak derhal öldürmüştür.

Çocuğun hüviyeti anlaşılamamıştır. Şoför yakalanmıştır. Müddei umumî muavini Kâmil Bey tahkikata başlamıştır.

Gaz yerine su!

Fatihte Kemalpaşa caddesinde oturan komisyoncu İsmail Efendi, mahalle bakkalı Şükrüden 50 dirhem gaz almış, eve götürüp de lâmbaya koyduğu zaman gazın yanmadığını, sudan ibaret olduğunu görmüş, geri getirip bakkala vermek istemiştir. Bakkal Şükrü gazı geriye almamış, bu yüzden aralarında kavga çıkmış, bakkal müşterisinin başını demirle yaralamıştır. İsmail Efendi hastaneye kaldırılmış, bakkal yakalanmıştır .

Keyf!

Fenerde Kılburnu gazinosuna şoför Niyazı Arap Abid, karısı ve daha on kişi giderek oturmuşlardır.

Şoför Niyazi, yüksek sesle garsona hitap etmiş:

— Beyler benim davetlimdir. Kendilerine ne isterlerse getir, demiştir. Garsonlar Niyaziden aldıkları emir üzerine herkesin istediği içkiyi, mezeyi getirmişler. Saat on bir olmuş, Niyazinin davetlileri kendilerinden geçmişler ve içlerinden birisinin sesi güzel olduğunu söyliyerek hafiften şarkıya başlamıştır. Bir aralık Niyazi sesi güzel olanı kolundan tuttuğu gibi kaldırmış, hanendelerin bulundukları yere götürerek:

— Haydi buraya çık da otur, herkes güzel ses işitsin, demiştir.

Bir Rum garson duvardaki "hariçten gazel okumak memnudur" levhasını göstererek işin önüne geçmek istemişse de sözünü dinletememiş, etraftan diğer garsonlar koşuşmuşlar gazel meraklılarını yerlerine oturtmuşlardır. Niyazi oturunca garsonları çağırmış:

— Arkadaşa ya şarkı söyletirsiniz, yahut da rakı paralarını vermem, demiştir. Her iki teklifi de kabul edilemeyince Niyazi ve arkadaşları işi gürültüye boğarak kalkıp gitmek istemişler, Niyazi kendisini tutan garsonlara sustalı çakı teşhir etmiş yetişen polisler hepsini yakalamışlardır.

Halkevi köycülük şubesinde

Halkevi Köycülük şubesi idare komitesi dün içtima ederek bir senelik mesai programını tesbite başlamıştır.

"Atlantide„ Muharriri

M. Pierre Benoit şehrimizden geçti

Fransız muharrirlerinden M. Pierre Benoit ve maruf artistlerden Mel. Spinelli Mısır ve Suriyede bir seyahat yaptıktan sonra Theophile Gautier vapuru ile İstanbula uğramışlar ve dün akşam ayni vapurla Marsilyaya gitmişlerdir. M. Pierre Benoit bundan bir iki sene evvel de şehrimize gelmişti; Mel. Spinelli de bir kaç sene evvel Fransız tiyatrosunda birkaç temsil vermişti "Atlantide" muharriri gazetecilerle mülâkattan çekinmiş, yalnız Akdenize girmek üzere olması münasebetile kabul nutkunu hazırlamakta olduğunu söylerek demiştir ki:

— Eserlerimden en ziyade sevdiğim "Atlantide" dir. Şimdilik yeni bir eser hazırlamış değilim. Eserlerimden "Königs mark" ta yeniden filme almacaktır. Fakat bu defa büsbütün başka artistlerle.. Meselâ "Hugette Duflot" bu filmde rol almayacaktır.

Ali Rana Bey

Gümrükler ve İnhisarlar Vekili Ali Rana bey dün İnhisarlar umum müdürlüğüne giderek bir müddet meşgul olmuştur. Vekil beyin bugün Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Okuyup yazma bilmeyenlerin senetleri

Mahkemelerden birinde cereyan eden bir muhakemede, Temyiz mahkemesine ahiren mühim bir tevhidi içtihat kararı verdiği anlaşılmıştır.

Bu karara göre kanunu medeni mer'iyete girdikten sonra, okuyup yazma bilmiyenlere ait mühürlü senetlerin hükmü ve kıymeti yoktur. Yalnız, bu senetlerdeki mühür, senet sahibinin mührü olduğuna dair mensup olduğu mahalle veya köy ihtiyar heyeti tarafından tasdik edilmiş bulunursa o zaman muteberdir .

150 kilo afyon

MARSİLYA, 24 A.A. — Patria vapurunda kazanlara yakın bir mahalde saklı 150 kilo afyon bulunmuştur .

Bu afyonun İskenderiye veya Berut'tan yükletilmiş olduğu söylenilmektedir .

Dağa kaldırılan İngilizler

LONDRA, 24. A. A. — Londradaki resmî mehafilde alman haberlere göre, müstakil Mançuri hükûmetine mensup olan ve Nev Cchvang mıntakasındaki kuvvetlerin başında bulunan jeneral Vaug, iki İngiliz'i dağa kaldıranları hiçbir şarta bağlı olmaksızın affetmek teklifinde bulunmuştur.

Jeneral Vang dağa kaldırdıkları bu iki İngiliz'i serbest bıraktıkları takdirde bu adamları, kumandası altında bulunan muntazam kuvvetler arasında bir tabur halinde kullanmağı vaddetmiştir.

Poukden'deki konsolos vekili, eşkiyaya bir telgrafta bu meselede methali olanların masuniyetinin mes'ul memurların ve makamların kefalet ve teminatı altında bulunduğunu bildirmiştir.

Amerika ve Alacakları

NEVYORK, 24 A.A. — Amerika ticaret odaları meclisine bir rapor verilmiştir. Bu raporda halihazırda 32 devletin kambiyo muamelâtını kontrol etmekte oldukları beyan edilmektedir. Raporda bu halin cihanın ihracat ticareti üzerinde meş'um akisleri olduğu beyan olunmaktadır. Bu sebepten dolayı idare meclisi, bundan sonra Amerikaya borçlu olan devletlere yapılacak müsaadatın borçlu devletlerin kambyo tahdidatını ilga veya hiç olmassa tadil etmelerine tabi tutulmasını teklif eylemiştir.

Kont Bethlen Geliyor

BUDAPEŞTE, 24 .A .A. — Naibi hükûmet Horthy, birdenbire avdet etmiş ve kont Bethlen ile âyan ve mebusan reislerini kabul etmiştir.

Müttehit hükûmet fırkası, kont Bethlen'in tekrar iktidar mevkiine avdet etmesini veya hiç olmazsa müemaileyhin itimadına mazhar bir zatın şbaşına getirilmesini istemektedir. Buhran uzamadığı takdirde has

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

"Bengin iltuta olurta çısen Türk budun.„

(Başı 1 inci sahifede)

le türkçenin münasebetleri. 4 — Türk kelimesinin tetkiki. 5 — İslâmiyetten evvelki devirlerde Türk harfleri. 6 — Türk adebiyatının doğuşu ve inkişafları. 7 — Türk lisanının düzeltilmesi.

Gültekin kitabesi

Agop Martayan Ef. ye göre Gök - Türk edebiyatının ilk şaheser nümunesini teşkil eden Gültekin kitabesinin yazılarından 1200 sene sonra Türkiyede dil için ilk kurultay toplanmış oluyor.

Türkçe bir kitabe

Gültekin kitabesinde Gök - Türk dilile şu satır vardır:

"Bengin iltuta olurta çı sen Türk budun."

Manası şudur: "Ey Türk milleti! Sen ebedî bir imperatorluğu muhafaza edeceksin!"

Martayan Ef. nin tetkik ettiği öz türkçe kelimelerden bir kaçını aşağıya sıralayoruz:

Eçumapan - Ecdat, Yâğı — düşman, Baz — sulh, İti — mütehassıs, dil itisi — lisan mütehassısı, Dörü itisi — Avukat, Üze — yukarda, Asra — aşağıda.

Martayan Ef. tezlerini tamamile hazırlamış ve Jamanak gazetesi yazı müdürü Şamlıyan Ef. vasıtasile türkçeye tercüme ettirmiştir.

Martayan Ef. dil tetkikatından maada ayrıca Türk tarihî hakkında da kıymetli etütler yapmıştır.

Tarihten evvelki devirlerde

Mumaileyh, bilhassa Anadoluda tarihten evvelki devirlerde yaşayan milletlerin Türk aslından gelme olduklarını ve bütün eski medeniyetlerin Türkler tarafından kurulduğunu ispat eden mühim vesikalar elde ettiğini söylemektedir. Bundan maada Martayan Ef. nin muhtelif eserlerinde yakın şark milletleri lisan ve Edebiyatları arasındaki benzer noktalar, bu lisanlar üzerinde Türk edebiyatının yaptığı tesirler, şark dinleri ve edebiyatlarının biribirlerile münasebetleri, şark milletleri üzerinde İslâmiyetin tesirleri gibi bahislere temas etmiştir.

Agop Martayan Ef. dün öğleden sonra Dolmabahçe sarayına giderek Dil tetkik cemiyeti umumî Kâtibi Ruşen Eşref Bey tarafından kabul edilmiştir. Martayan Ef. Sofyadan İstanbula hareketini teshil ettiklerinden dolayı Elçimiz Tevfik Kâmil ve başkâtip Zeki Hakkı Beylere çok teşekkür borçlu olduğunu bir muharririmize söylemiştir.

Müteşebbis heyetin içtimaı

Dil kurultayı müteşebbis heyeti, dün de Dolmabahçe sarayında kurultayı himayelerine alan Gazi Hz. nin yüksek riyasetlerinde toplanarak geç vakte kadar meşgul olmuşlardır.

Kavgayı Bırakalım!

Paraguay ile Boliviya arasında bir tavassut

LA PAZ 24 — Washington'daki Bolivya sefir,i müttehidei Amerika hükûmetine bir muhtıra vererek muhasematın kesilmesi hakkında bitaraf hükûmetler tarafından vaki olan teklifin Bolivya'ca kabul edildiğini bildirmiştir.

Muhtıra, Paraguay'a teklif edilen mütarekeyi red ve böylece de Cenevre protokolunu ihlâl etmiş olmakla ittiham eylemektedir.

ASSOMPTİON, 24 A.A. — Paraguay hükûmeti, bitarafların notasına cevap vererek evvelce bildirmiş olduğu noktai nazarda ısrar etmiştir.

Paraguay, bu notadaki teklifleri kabul etmektedir.

VAŞİNGTON, 24 A.A. — Paraguay ile Bolivya arasında sulhun iadesine müteallik müzakeratı icra etmekte olan bitaraf kimisyonun reisi M. Withe her iki tarafa muhasematı hemen terketmelerini ihtar etmiş ve münazü-ünfih noktalar hakkındaki mütalealar hakem heyetine bildirildiği takdirde diğer Amerika devletlerinden mütarekeyi ihlâl etmiş olan taraf ile diplomasi münasebatını ketetmelerini talep etmeğe âmade bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Berezilyada

RİO DE JANEİRO, 24 A.A.— Federal kıtaata karşı yapılan isyan hareketini şimdiye kadar idare etmiş olan M. Arthuro Bernades, Vicona yakınında federal kıtaat tarafından esir edilmiştir. Mezkûr kıtaat Engenheiromeiva şehrini de ele geçirmiş olduklarını bildirmektedirler.

M. Herriyot'ya açık mektup

BERLİN, 24 A.A. — Gazeteler, Avrupa ittihadı birliği reisi kont Coudenhove Kalergi'nin M. Herriot'ya hitaben açık bir mektup neşretmiş olduğunu haber vermektedirler. Kont, bu mektubunda M. Herriot'nun Almanyanın hukuk müsavatı talebine dair olan beyanatını mevzuu bahsetmekte ve bilhassa Avrupa milletlerinin uzlaşmaları keyfiyetinin, Fransa en iptisadî bir prensip olan hukuk müsavatına muhalefet eyledikçe mümkün olamıyacağını beyan eylemektedir.

Adliye vekili adliyede

Adliye Vekili Yusuf Kemal B. dün Adliye müfettişliği dairesine gelmiş ve İstanbul Adliyesine ait bazı mesail ile meşgul olmuştur.

Yeni Fabrikalar

(Başı 1 inci sahifede)

tiştirilmesi ayrıca düşünulmektedir.

Memleket pamuklarının ıslahi için tetkikat yapılmaktadır. Bundan sonra beylik kumaşlara yüz de elliye kadar tiftik karıştırılacaktır.

Bu suretle takriben bir milyon kilo tiftiğe istihlâk mahalli bulunmuş oluyor.

İktisat vekilinin ziyafeti

ANKARA, 24 A.A. — İktısat Vekili Mahmut Celâl Bey şehrimizde bulunmakta olan Sovyet mütehassıslarına bugün evinde bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Ziraat Vekili Muhlis, Moskova büyük elçimiz Hüseyin Ragıp B. lerle Sovyet sefiri M. Suriç cenapları ve iktısat vekâleti erkânından bazıları hazır bulunmuşlardır.

Maarif vekili Geliyor

(Başı 1 inci sahifede)

Anadolu Ajansına âtideki beyanatta bulunmuştur:

"Şimdi bütün sahalarda tetkikat ile meşgulüm. Şeflerimizin ve memleketin benden ne istediğini biliyorum. Bütün kuvvet ve takatimi sarfederek benden beklenen hizmeti ifaya muvaffak olacağıma eminim. Eylûl nihayetine kadar müteahil muallim maaşlarının kâmilen tesviyesi işini ehemmiyetle takip ediyorum. Bundan sonra kendileri maaş aldıkları halde muallimleri aylıksız bıraktıkları görülecek hususî muhasebelerin yakalarından tutacağım."

Maliye vekilinin seyahatı

ANKARA, 24 (Milliyet) — Maliye vekili Abdülhalik B. bugün otomobille Çankırıya gitmiştir. Vekil Bey Çankırıda bir hafta kalacaktır.

500 bin liralık Seccade

(Başı 1 inci sahifede)

kiden işittiğimize göre Konyada Sadreddini Kunevî kütüphanesinde böyle bir seccade ve hırka varmış. Seccadeye beş yüz bin lira kıymet tahmin ve takdir edilmiş ve gûya Avrupalılar bu seccadeyi çaldıracaklarmış. Mütevatir bir surette kulağımıza gelen bu haberden başka malûmatımız yoktur."

Samsunda kızamık var

ANKARA, 24. A. A.— Samsun vilâyeti dahilinde Lâdik ve Havza kazalarının bazı köylerinde ağustos nihayeti ile eylül iptidalarında zuhur eden kızamık vakalarını köy iktiyar heyetlerinin sihhiye memurlarına ve mahalli hükûmete haber vermeleri yüzünden vukua gelen ihtilât neticesi bazı vefiyat vuku bulmuş ve mıntaka sihhat müfettişi ile vilâyet sihhiye müdürü ve bakteriyologu tarafından bu mıntakada tetkikat yapılarak icabeden tedbirleri almışlardır.

Hastalığı azmanında haber vermiş olan köyler ihtiyar heyetleri mahkemeye verileceklerdir.

Sıtma mücadelesi

ANKARA, 24. A. A. — Sıtma mücadelesi etrafındaki faaliyet hakkında sihhat ve içtimaî muavenet vekâletinden aldığımız malûmata göre Konya sıtma mücadele mıntakasında Akşehirde Sivaik bataklığı İlğin-Eskişehir sıtma mücadele mıntakasında Beylikahır bataklığı Ereğli ovasındaki bataklıklar Manisa sıtma mücadele mıntakasında Manisa'nın şimalinde Bolğunlar bataklığı Akhisar şösesi üzerinde Halitpaşa bataklığı Manisa'nın şimalinde Zincirlikuyu mevkiindeki göl, Manisa'nın şarkında kâin Akpınar bataklığı kurutulmuştur.

Buzlar arasında kalan gemi

MOSKOVA, 24 A.A. — Arkanjel'den Vilâdivestoka gitmekte olan Sibiriyakof buz kıran gemisi Serring boğazının 200 kilometre ötesinde muazzam kutup buz kütleleri arasında sakatlanarak kalmıştır. Sibiriyakof gemisine yardım için derhal icap eden tedbirler alınmış ve emirler verilmiştir.

MOSKOVA, 24 A.A. — Sibiryakof buz kıran gemisinden alınan bir telsizde geminin mevcut sakatlığa rağmen Serring denizine doğru yoluna devam ettiği bildirilmektedir

Çinde neler Oluyor?

Bir ceneralin ordusu hezimete uğratıldı

ŞANGHAY, 24 A.A. — İcabı takdirinde tebalarını himaye etmek maksadile 15 ecnebi harp gemisi Changtung'daki dahilî harbın merkezi olan Chefoo açıklarında demirlemiştir .

Birkaç gün devam eden ufak tefek müsademelerden sonra eyaletin valisi bulunan ceneral Hanfuchu ile müstakil ceneral Lieuchennien arasında bir muharebe vukua gelmiş ve valinin kuvvetleri 5 seneden beri Chefoo havalisinin hâkimi bulunan müstakil ceneralin kıtaatını büyük bir hezimete uğratmıştır.

Bunun neticesi olarak Lieuchennien, Cheffo'yu tahliye etmiş ve Çin harp gemileri vukuu muhtemel kargaşalıklara mâni olmak üezre oraya 500 Çin bahriye neferi çıkarmıştır.

Bir nutuk Bekleniyor

M. Herriot yarın bir nutuk söyleyecek

PARİS, 24 A.A. — Dün öğleden sonra M. Herriot'nun riyasetinde altında bir kabine içtimaı aktedilmiştir. Başvekil, haricî vaziyet hakkında izahat vermiş ve Pazar günü irat edeceği bir nutukta ileri süreceği fikirleri arkadaşlarına ittifak ile kabul ettirmiştir.

Macar modelleri mayo ile poze edilecek

BUDAPEŞTE, 24 A.A. — Müstafi maarif nazırının bir kararnamesine nazaran yüksek güzel sanatlar mektebi modelleri bundan sonra mayo ile poze edeceklerdir.

San'atkârlar mahafili, bu tedbiri bayağı bir tedbir addederek tenkit etmektedirler .

Pr. Piccard'ın bir konferansı

BRÜKSEL, 24 A.A. — İlmî araştırmalar cemiyetinin himayesi altında tertip edilmiş olan bir içtimada M. Piccard, bir konferans vermiştir. Kalabalık bir hazirun kütlesi mevcut idi. Ön sırada kral, dük de Brabant, sefirler ve nazırlar bulunuyordu.

Arnavutluk Hududunda

TİRAN, 24. A. A.— Arnavutluk ajansı, müsellâh Arnavut çeteleri ile Yuğoslavya karakolları arasında Vermoski civarında bir müsademede bulundukları hakkındaki haberleri tekzip etmektedir.

Hüseyin Rağıp Bey geliyor

ANKARA, 24 (A.A.) — Moskova büyük elçimiz Hüseyin Ragıp Bey bugünkü trenle İstanbula hareket etmiştir. Müşarünileyh İstanbulda bir kaç gün kaldıktan sonra Moskovaya gidecektir.. Hüseyin Ragıp Bey istasyonda Hariciye vekâleti vekili Şükrü Kaya ve Hariciye müsteşarı Numan Beylerle Hariciye vekâleti erkân ve müdiranı tarafından teşyi edilmiştir.

Bulgar komitacıları

BELGRAD, 24 (A.A.) — Dün gece Bulgar komitecileri Çarevesel mıntakasında üç noktadan Yugoslavya arazisine girmeğe teşebbüs etmişlerse de Yugoslavya hudut muhafızları tarafından tardolunmuşlardır. Bulgar hudut muhafızları ateş açarak komitecilerin firarına müzaheret etmişlerdir.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Tophanede Merkez Kumandanlığı binasının bazı aksamı pazarlıkla tamir ettirilecektir. Pazarlığı 26/9/932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin keşfini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (93) (5004)

* * *

10 Ton Yulaf
10 Ton Saman
10 Ton Kuru ot

Süvari Binicilik mektebi ihtiyacı için yukarıda yazılı üç kalem yem ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 26/9/932pazartesi günü saat10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (92) (5003)

* * *

Maltepe Askerî lisesi ihtiyacı için 1500 çift tire çorap pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 12-10-932 çarşamba günü saat 10 da Topanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (88) (4957)

* * *

Topçu Atış mektebi ihtiyacı için 4000 kilo mangal kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 26 Eylûl 932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (95) (5026)

İstanbul birinci iflâs memurluğundan: 1 — H. Hacı Yusuf ve İ. Makroplo Kollektif Şirketi: İstanbul Balıkpazarında 138-49 No. da iflâs etmiş ve iflâsı 15-9-932 tarihinde açılmış olup tasfiye âdi şekilde yapılacaktır. 2 — Müflisten alacağı olanların veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmiye müstesna olmak üzere her gün saat 9 dan 12 ye kadar Sultanahmet'te vaki Adliye binasında icrayı vazife eden birinci iflâs dairesine gelerek kayt ettirmeleri, senet ve defter gibi delilleri her ne ise bunların asıl veya musaddak suretlerini tevdi etmeleri: 3 — Hilâfına hareket cezaî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere Müflisin borçlularının ayni müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri; 4 — Müflisin mallarını ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerinde ki hakları mahfuz kalmak şartile bunları ayni müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mes'uliyete uğrayacakları ve rüchan haklarından mahrum kalacakları: 5 — 5 - 10-932 çarşamba günü saat 16 da yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların ilk içtimada hazır bulunmaları ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada hazır bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

Kartal Malmüdürlüğünden

Pendikte 356 Kartalda 295 ağacın zeytin taneleri satılmak üzere yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 11-10-932 salı günü icra kılınacağından taliplerin malmüdürlüğüne müracaatları (5001)

Birinci sınıf Mutahassıs
BAKTERİYOLOG
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Lâboratuvarı
Umum kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi idrar, balgam, carahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker, klorür, kallesterin mikdarlarının tayini. Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No. 189, Telefon: 20981.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan : Tamamına 4500 dört bin beş yüz lira kıymet taktir edilen Beyoğlunda Şişlide Meşrutiyet mahallesinde Eski Kır Yeni Mehtap sokağında Yeni 34 numaralı bir bap haricen Kârğir Hane açık artırmaya vaz edilmiş olup 10 Teşrini evvel 932 tarihinde şartnamesi Divanhaneye talik edilerek 31 T. evvel 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık artırma suretile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde 7,5 teminat akçesi alınır. Müterakim virgü, belediye , vakıf icaresi borçluya aittir. 929 tarihli icra iflâs kanununun 119 zuncu maddesine tevfikan hakları Tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrâkı müspitelerile bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-778 dosya numarasile Memuriyetine müracaatları ilân olunur.

İstanbul beşinci icra memurluğundan: Mahcuz ve açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar verilen İstanbulda Balık pazarından Peynirci sokağında 14 No. lu dükkânda kasa, ve masa, ve balık iğneleri ve saire 3-10-932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 12 den itibaren mezkûr malların açık arttırma ile dükkânda satılacaklarında müşterilerin dükkânda hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Darüşşafaka müdürlüğünden:
Darüşşafaka talebesinin bir senelik ihtiyacı olan defter kâğıt gibi 18 kalem ders levazımı münakasa ile alınacağından taliplerin nümunelerini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek üzere 27 Eylûl salı günü saat 14 te Nuruosmaniye camii mahfilinde Cemiyeti Tedrisiye merkezine müracaatları. (4921)

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden: Veresesinin talebile terekesinin resmen tasfiyesine mahkememizce vaziyet olunan müteveffa Fazıl Sami beyin 1 eylül 931 tarihinden itibaren 1 eylül 935 tarihine kadar iltizam eylediği Küçükçekmece gölünün şartnamesinde musarrah hukuku saydiyesinden mütebaki müddete ait iltizam kısmının talibine devrü ihalesine mahkemece karar verilmiş ve olbaptaki şartnamesi dahi tanzim ve mahkeme kalemine tevdi kılınmış ve 25 eylül 932 tarihinden itibaren 20 gün müddetle mevkii müzayedeye dahi vazedilmiş olduğundan şartnamede muharrer şerait dairesinde talip olanların yüzde yedibuçuk teminat akçalarını hamilen ve yevmi ihale olan 16 teşrinievvel 932 pazar günü saat 14 ten 16 ya kadar mahkememizde hazır bulunmaları ve şartnameyi görmek isteyenlerinde her gün mahkeme kalemine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Doktor
Rusç uklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara. — Telefon 4.4354

İLKMEKTEP MUALLİMLERİNE

KIRAAT DERSLERİ

Beş kısmı da tamamen dört renk olan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yalnışsız, son derecede nefis, cazip bu eseri Türkiye'nin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebesini seven ve mahrumiyetini istemeyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler.

Kıraat Dersleri Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete maliktir. Her taraftan tebrikler alınmaktadır. Beş kısım tamamen çıktı.

Sühulet Kütüpanesi tarafından çıkarılmıştır

Sadıkzade Biraderler Vapurları Karadeniz Postası

Sakarya

Vapuru 25 Eylül Pazar günü akşam saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize'ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tele. 22134.

YELKENCİ VAPURLAR

KARADENİZ POSTASI

SAMSUN

Vapuru 27 Eylül

SALI

günü akşamı Sirkeciden hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancik, Samsun, Gireson, Trabzon ve Rize'ye azimet ve ayni iskelelerle Görele ve Unye'ye uğrayarak avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515.

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Hattın Diliskelesi - Vezirhan kısmının tamiratı münasebetile ana hat yolcu ve muhtelif katarlarımızın ve dolayısile H. Paşa Banliyö katarlarımızdan bazılarının vakti hareketlerinde tadilât icra edilmiştir. 26/9/932 tarihinden itibaren tadilâta uğriyan katarlarımızın takip ehecekleri vakti hareket saatleri aşağıda gösterilmiştir.

Haydarpaşa - Eskişehir kısmı

2 No. Anadolu Sür'at katarı her gün			1 No. Anadolu Sür'at katarı her gün		
Köprüden	H.	16 10 (vapur)	EskişehirdenH.	1 50	
H.Paşadan	H.	17 40	H.Paşaya	M. 10 25	
Eskişehire	M.	2 38	Köprüye	M. 10 55	(vapur)
4 No. lı Toros sür'at katarı Cumartesi, çarşamba günleri			3. No. lı Toros Sür'at katarı Pazartesi, Perşembe günleri		
Köprüden	H.	9 35 (vapur)	EskişehirdenH.	11 37	
H.Paşadan	H.	10 15	H.Paşaya	M. 19 20	
Eskişehire	M.	18 24	Köprüye	M. 19 55	(vapur)
8 No. lı Adana muhtelit katarı Cuma, Pazar, Pazartesi, Salı, Perşembe günleri			7 No. lı Adana muhtelit katarı Cuma, Cumartesi, Pazar, Salı Çarşamba günleri		
Köprüden	H.	9 10 (vapur)	EskişehirdenH.	8 30	
H.Paşadan	H.	10 15	H.Paşaya	M. 18 55	
Eskişehire	M.	21 17	Köprüye	M. 19 35	(vapur)

Adapazarı - Arifiye kısmı

		119	111	117	121	113	123	125
		her gün	her gün	her gün	her gün	Pazartesi Perşembe	her gün	her gün
Adapazar	H.	2.45	6.20	13.00	14.10	15.40	20.50	23.40
Arifiye	M.	3.05	6.40	13.20	14.30	16.00	21.10	24.00
		110	120	122	114	118	124	112
		her gün	her gün	her gün	her gün	her gün	Pazartesi Perşembe	her gün
Arifiye hareket		0.25	3.25.	6.55	13.32	14.50	16.18	21.30
Adapazarı	M.	0.45	3.55	7.15	13.52	15.10	16.38	21.50

Haydarpaşa - Pendik kısmı

		22 katar	34 katar
Köprü	H.	10 00	17 30
Haydarpaşa	M.	10 20	10 45
Haydarpaşa	H.	10 25	17 45
Kızıltoprak		10 33	17 58
Feneryolu		10 37	18 02
Göztepe		10 42	18 07
Erenköy		10 47	18 12
Suadiye		10 50	18 15
Bostancı		10 55	18 20
Küçükyalı		10 58	18 23
Maltepe		11 05	18 30
Kartal		11 14	18 39
Yunus		11 18	18 43
Pendik	M.	11 21	18 46

	'19	21	23	37	39
Pendik	H. 8 47	10 04	10 42	17 42	19 03
Yunus	8 50	10 07	10 45	17 45	19 06
Kartal	8 54	10 11	10 49	17 49	19 10
Maltepe	9 03	10 20	10 58	17 58	19 20
Küçükyal	9 10	— —	— —	— —	— —
Bostancı	9 13	10 30	11 08	18 08	19 30
Suadiye	9 17	10 34	11 12	18 12	19 35
Erenköy	9 22	10 39	11 17	18 17	19 41
Göztepe	9 26	10 43	11 21	18 21	19 45
Feneryolu	9 29	10 46	11 24	18 24	19 48
Kızıltoprak	9 31	10 48	11 26	18 26	19 51
Haydarpaşa	M. 9 38	10 55	11 33	18 33	19 58
Haydarpaşa	H. 9 45	11 03	11 38	18 38	20 03
Köprü	M. 10 05	11 20	11 55	18 55	20 20

Değişiklik yalnız Haydarpaşa - Eskişehir kısmında olup diğer kısımlarda halen tatbik edilen vakti hareket tarifeleri 26 Eylûlden sonra da aynen tatbik olunacaktır. Ana hat trenlerinin ara istasyonlardan vakti hareketleri istasyonların ilân tahtalarına

En Talihli Kumbara Sahibi Kimlerdir?

2500 Lira Mükâfat

1 Kişiye	750	lira
1 „	250	„
10 „	1000	„
10 „	500	„

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Güzel seslilere..

Darülbedayi müdürlüğünden:

1 — Darülbedayide teşkil edilecek koro heyetine girmek isteyen sesleri müsait heveskâr bey ve hanımlara her gün sabahları saat ondan on ikiye kadar müessesemize müracaatla kaydolmaları.

2 — Talebe derslerine başlanmıştır. Geçen sene devam eden hanımlarla bu sene yeniden girmek isteyen vücutları dansa müsait hanımların da, cumadan madaa her gün ondan on ikiye kadar müracaatları ilân olu

Sarî hastalıklar zamanında, hastanın kullandığı yatak ve çamaşırlarile her şeyine,mobilyaların ve döşemelerin yıkanışında ve ellerini dezenfekte etmek hususunda muntazaman "LYSOL" kullanarak

Ailenizi himaye ediniz.

„Lysol" MARQUE DEPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A.G. tarafından istihzar edilir. Umumi acentaları : İstanbulda S. Jacoel Mahtumları.

Adi cins taklitlerinden ve alâmeti farikamızla uzvanı ticaretimizi hâmil bulunmayan mümasillerinden sakınınız.

BIOKS SABUNU
(Kremli sabun)

Cinsinin mükemmeliyetine en rinci delil acı ve soğuk suda bile köpürmesidir. Süt, bal ve lanolin mürekkebatile ihzar edilmiştir ve çiçek kokularile muattardır.

Kadıköy icra dairesinden: Bir borcun temini istifası zımnında mahcuz olup satılarak paraya çevrilmesi mukarrer bulunan kırk rees ufak domuz 5-10-932 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 13 ten 16 ya kadar Erenköy kozyatağı Nadir ağa çiftliğinda aleni müzayede ile satılacağından tellâliye ve pul resimleri müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Bir alacağın temini zimninde mahcuz olup paraya çevirilmesi mükarrer bulunan muhtelif mücedded ev eşyası ve saire 4-10-932 tarihine müsadif salı günü saat ondan on iki ye kadar Beyoğlunda Bedrettin mahallesinde Meşrutiyet caddesinde Novotni Birahanesi sırasında Kordo va Biraderler apartmanı tahtında 1 No lu marangoz mağazasında açık artırma suretile satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memurunu

A C E L E

SATILIK OTOMOBİL

Gayet idareli, sağlam ve kusursuz OPEL marka kapalı bir otomobil 29 Eylül perşembe günü saat bir buçukta Sandal bedesteninde müzayede ile satılacaktır. Görmek isteyenlerin oraya müracaatları.

Devredilecek ihtira beratı

" Sigara makinalarında yahut bunlara ait tadilât " hakkındaki icat için Sinai Müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 1 Teşrinisani 1926 tarih ve 545 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere baş kasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul'da Bahçekapıda Taş Handa 43-48 numaralarda kâin H. W. Stock Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devredilecek ihtira beratı

" Fotoğrafi alâtının ıslahatı" hakkında Sanayi Müdiriyeti umumiyesinden 5 Teşrinievvel 1925 tarih ve 350/361 numara tahtında istihsal edilmiş olan ihtira beratı üzerinde hukuk bu kere başkasına devir veya icara verileceğinden fazla malûmat almak isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapuda Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin İngiltere devleti tab'asından Komisyoncu H. W. Stock Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

SEYRİSEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI (EGE). 27 Eylül salı 11 de

TRABZON POSTASI (KARADENİZ) 28 Eylül çarşamba 18 de dönüşte Tirebolu'ya uğranılacaktır.

İZMİR-MERSİN POSTASI (ANAFARTA) 28 Eylül çarşamba 10 da Galata rıhtımından kalkarlar.

26 Eylül pazartesi sabahından itibaren Haydarpaşa-Kadıköy hattı tarifesi değişmiş ve yeni tarife iskelelere asılmıştır.

Devredilecek ihtira beratı

" Eslahai nariyeye mahsus devvar fırınları" hakkındaki ihtira için 1 Teşrinievvel 1930 tarih ve 19120 vilâyet evrak No lu müracaat üzerindeki hukuk bu kere ahere ferağ veyahut icara verileceğinden bu bapta fazla malûmat isteyen zevatın Istanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43 - 48 No da kâin vekili H. W. Stok Efendiye müracaatları ilân olunur.

3 üncü kolordu ilânları

Van hastanesinin senelik ihtiyacı olan aşağıda cins ve mikdarı yazılı mevaddı iaşe kapalı zarfla yapılan münakasası gali görüldüğünden 20 gün müddetle pazarlığa konmuştur. İhalesi 11-10-932 salı günü saat 14 tedir. Taliplerin vakti muayyeninde Van'da satınalma komisyonuna müracaatları. (819) (5025)

Cinsi	Kilosu	Beher Kilosu
Sade yağ	14,000	85 Kuruş 50 santim
Pirinç	15,000	89 Kuruş 50 santim
Un	295,000	9 Kuruş

* * *

Bursa Askerî Lise ve hastahanesinin senelik ihtiyacı olan 200,000 kilo ekmek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1-10-932 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin Bursadaki II inci fırka satın alma komisyonuna müracaatları. (740) (4512)

* * *

Selmiiye kışlasının içinde mevcut çeşmenin su hazinesinin tamiri pazarlıkla münakasaya konmuştur.. İhlaesi 28-9-932 çraşamba günü saat 16.30 dadır. Keşifname ve şeraitini görmek isteyenlerni her gün, ihaleye iştirâk edeceklerin vakti muayyennide komisyona müracaatları. (815) (5007)

* * *

Beyşehrindeki kıt'at için 350.000 kilo un aleni münakasaya konmuştur. İhalesi 15-10-932 cumartesi günü saat 15 te

yenlerin her gün komisyonumuza, taliplerin vakti muayyende Konyada kolordu satınalma komisyonuna müracaatları. (818) (5024)

* * *

Maçkadaki topçu ve nakliye mektebinin tamiri pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 28-9-932 Çarşamba günü saat 16 dadır. Keşifnameyi görmek isteyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (817) (5023)

* * *

Kapalı zarfla münakasaya konan Edremitteki kıtaatın bir milyon kilo oduna talip zuhur etmediğinden 15-9-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 dan itibaren bir ay zarfında pazarlığa konmuştur. İhaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde Edremit Satınalma Komisyonuna müracaatları. (808) (4937)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75-Çuvalda küp, kilosu 38 1/2-Sandıkta küp, kilosu 39 1/2 kuruştur

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, - Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

Süt veren annelere

Fosfatlı Şark Malt Hülâsası

Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir

Size rahatsız eden bu karın şişkinliğini izale ediniz.

Safiî LİNİA sentürünü giyiniz.

Vücudünüzde mevcudiyetini bile hissetmiyeceksiniz. Giydiğiniz anden itibaren vücudünüz *heman* bir çok santimetre incelecektir. Fazla olarak iyi ve elâstikî trikosunun daimi ve müessir masajı sayesinde zahmetsiz ve yorucu rejimden ari olarak *bütün fazla* semizliği izale edecektir.

Bunu, mağazamıza gelip tecrübe ediniz. Veya karnınızın kuturunu ve mecmu irtifaını bildirerek adresinize göndertiniz.

Fiatı: 17. lira - Siyah 20. lira

Yalnız, Beyoğlu'nda Tünel meydanında 12 No. İstiklâl caddesi 385 No.

J. Roussel (Paris)

mağazalarında satılır.

PARIS: 166. Boulv. Haussmann

40 DERS 7 LİRA

İNGİLİZCE ve FRANSIZCA

Akşam Dersleri Haftada üç defa

Hiç bilmiyeniere, az bilenlere ve çok bilenlere mahsus sınıflar

1 Teşrinievvel 1932 Cumartesi günü saat 6,00 da başlıyor

Amerikan Erkek Lisan ve Ticaret Dersanesi

İSTANBUL ŞUBESİ: 23 Alemdar Caddesi

Ayni Dersler Beyoğlu şubesinde:

(42, Meşrutiyet) Caddesi ayrı şerait altında aynı tarihte başlamaktadır.

Gübre İlânı

İstanbul Belediyesi Karaağaç Müessesatından:

Paymahalli ve mezbaha ahırlarında 5 Teşrinievvel 932 den itibaren bir sene zarfında teraküm eden koyun ve sığır gübreleri kapalı zarf usulile ve yirmi gün müddetle müzayedeye konmuştur. Verilen fiat haddi itidalde görüldüğü takdirde 1 Teşrinievvel 932 cumartesi günü saat 14 te müessesede ihale kararı verilecektir. Talip olanların şartnamesini almak için Sütlücede Müdiriyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (4701)

Kayseri Vilâyeti Encümeni Daimîsinden:

Kayseri memleket hastanesine muktazi 131 kalem eczayı tıbbiye alenî surette münakasaya vazedilmiş ve bedel haddi lâyik görüldüğü takdirde 2-10-932 pazar günü saat on betşe ihalesinin icrası mukarrer bulunmuştur. Bu baptaki şartname ve mualece listesi İstanbul ve Ankara Sıhhat Müdürlüklerinde mevcuttur. Yevmi ihaleye kadar taliplerin 150 lira teminatları ile birlikte Kayseri Vilâyet Encümeni Daimîsine müracaatları ilân olunur. (4991)

Cilt Letafeti GÜZELLİĞİN Esasıdır

Yüzü güneş ve terin tahribatından korumak için

Beşir Kemal Letafet Suyunu Kullanınız

Deposu: Sirkecide BEŞİR KEMAL ve MAHMUT CEVAT eczanesidir.

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye

100,000 Liradır.

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı kaçırmayınız İştirak ediniz..

Hükümferma olan buhrana rağmen

Galata'da Karaköy'de fırın sırasında büyük mahallebicinin üstünde kâin ve

Daima en ivi malları en mutedil fiatlarda satmakla meşhur

EKSELSiOR

BÜYÜK ELBİSE FABRİKASI

Fiatlarını tekrar şayanı hayret bir surette tenzil etmekle ucuzluk rekorunu kırmıştır.

Erkeklere Mahsus

Cihanşümul bir şöhreti haiz

Mandleberg

Marka empermabilize

PARDESÜLER

24 1/2 lira

Muflonlu

GABARDİN Pardesüler

22 1/2 lira

Trençkotlar

13 1/2 lira

İNGİLİZ Muşambaları

8 1/2 liradan itibaren

Hanımlara Mahsus

İyi cins

İPEKLİ Muşambaları

21 1/2 lira

Muflonlu GABARDİN

PARDESÜLER

21 1/2 lira

Çevrilebilir

İngiliz Muşambaları

12 1/2 lira

Çocuklara Mahsus İngiliz Muşambalar

4 1/2 lira

Trençkotlar

8 lira

Kadın, erkek ve çocuklara mahsus en mükemmel cins kostümler, pardesüler, muşambalar, paltolar ve trençkotların müntahap çeşitleri mevcuttur.

TEDİYATTA BÜYÜK TESHİLÂT

Saraçhanebaşında Münir Paşa konağında

Leylî Neharî - Ana - İlk - Orta - Lise - Kız - Erkek

Hayriye Liseleri

Maarif vekâleti celilesinin 5-4-932 tarih ve 18676 numaralı emrile bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Neharî talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerile nakledilir. Her gün saat 10 dan 17 ye kadar kayıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel 20530

Göztepe Amerikan Mektebi Binasında

Göztepe Türk Koleji

Kız ve Erkek - Leylî ve Neharî - İlk ve diğer bütün sınıfları vardır. Eski talebesi terfi ettikleri sınıflara imtihansız kabul edileceklerdir. **İngilizce lisanı en büyük itina ve ehemmiyetle okutulacaktır.** Mektep maarifçe musaddaktır. Programlar bakaloryya hazırlayacak surette tadil ve ikmal edilmiştir. Almanca ve fransızca kurları vardır. İlk sınıftan itibaren ecnebi lisanları temini için kurlar vardır. Deniz banyo, hamam ve duşlar ve kız talebe için ayrı yatakhaneler vardır. Talebenin mektebe kadar gidip gelmeleri için otobüs seferleri temin edilmiştir.

Her gün 9 - 12 ve 2 - 5 e kadar kayıt yapılmaktadır. Telefon: Erenköy 2

Edirne Erkek Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebimizde '12378' lira '71' kuruş bedeli keşifli bazı tamirat ve tadilât yaptırılacağından kapalı zarf usulile ve 20 Eylûl 932 tarihinden itibaren '20' gün müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin proje ve şartnameyi görmek üzere her gün mektep idaresine ve ihale tarihi olan 10 Teşrinievvel 932 pazartesi günü saat 14 te hükûmette müteşekkil komisyona müracaatları.

2 — Talipler behemahal diplomalı mimar veya mühendis ve yahut diplomalı mimar veya mühendisi işe memur edecek müteahhitler olabilir. Bu takdirde müteahhit istihdam edeceği mimar veya mühendisi için mektep idaresine noterlikten musaddak bir taahhütname verecektir.

3 — Talipler müzayede ve münkasa kanununun ahkâmına tevfikan ihale günü ehliyeti fenniye ve şimdiye kadar yaptıkları bu nevi işlere ait vesikalarile teminat mektup veya makbuzlarını komisyona tevdi edeceklerdir. (5022)

BİÇKİ ve DİKİŞ Mektebi

Tarihi tesisi 1927

Maarif vekâleti celilesinin müsaadesini haiz biçki ve dikiş muallimesi Paris akademisinden mezun KLİO MAVROMATİ en son Fransız ve basit bir usule tevfikan tedris etmektedir. Ameli dikiş bilenler bir mah zarfında ve bilmeyenler üç mah zarfında hendese ile tayyör tuvalet imalini öğrenebilirler. Mektepçe verilen diplomalar Maarif Vekâletinden kabul ve tasdik olunur. Dersler Teşrinievvel iptidasında başlıyacaktır. Taliplerin Beyoğlunda Yeni Çarşı, Faik Paşa caddesinde Fazilet apartımanının 6 ıncı katında 6 numerolu daireye her gün 9-12 ve 1-4 e kadar müracaat etmeleri.

MİLLİYET MATBAASI

İstanbul Ziraat Mektebine

Kayıt ve kabul şartları

1 — Türkiye tebaasından ve hüsnühal eshabından olmak.

2 — Orta tahsilini bitiren çiftçi veya arazi sahibi evlâdı olm

3 — Yaşı 19 u tecavüz etmemiş bulunmak.

4 — Hastalıktan salim ve ziraat işlerini ifaya bedenen muk dir ve mukavim olmak.

5 — Tahsil esnasında mektebi bilâ mazeret terketmemek terkettiği takdirde kendisine yapılmış olan bilûmum masarifi diye edeceğine dair kâtibiadillikten musaddak (nümune veçhil kefaletname vermektir.

6 — Bu evsafı haiz olanların mektep müdiriyetine hemen racaatla kayıtlarını icra ettirmeleri ve müsabaka imtihanına g mek üzere de teşrinievvelin beşinci çarşamba günü sabahley sekiz buçukta Sirkeciden hareket edecek tren ile Yeşilköy ist yonunda hazır bulunmaları. (502

KOK KÖMÜRÜ

almak için

Kışı Beklemeyiniz

SATGAZEL

Kurbağalıdere gazhanesi emrinize amadedir.

EVE TESLİM VEZİN TEMİNATLIDIR.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Muhterik (1) numaralı Polathane ambarının -mevcut plâ keşifname ve şartnamesi mucibince yapılacak tamiratı- kapa zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin, beş lira mukabili de keşifname ile plân ve şartnameyi Müdiriyeti Umumiye bin sında Mimarî Şubesinden aldıktan sonra, teklif mektuplarını hayet (13-10-932) perşembe günü saat (4) dörde kadar Galat da Mübayaa Komisyonuna tevdi etmeleri icap eder. (494

İst. Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Ziraat mektebinin kış sömestresi tedrisatına teşrinievvel onuncu pazartesi günü başlanacağından talebe efendilerin me kûr günde mektepte hazır bulunmaları. (502

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

20 adet maske:

Fabrikamızda tozlu işlerle meşgul ameleye verilmek üze nümunesi veçhile (20) adet maske satın alınacaktır. Taliple pazarlığa iştirak etmek üzere yüzde 7,5 teminatlarını hâmil (1-10-932) cumartesi günü saat (14) te Galatada Mübayaa k misyonuna müracaatları. (499

NİŞANTAŞINDA

FEYZİYE LİSESİ

Fuzuli bir müdahele ve sonsuz bir idareye tabidir.

Mektebi işgal ve iş başına geçenler hiç bir selâhiyeti haiz değildirle Ve haklarında kanuni yollara tevessül edilmiştir. Kendilerile gerek ma muamelede bulunanlar ve gerek talebe velileri bilmelidirler ki müessisle arasındaki derin ihtilâf, mektebin vaziyeti maliyesinin berbatlığı, müe sesenin meşru bir şekilde devamını imkânsız kılmaktadır. Mekteple y niden münasebata girenlerin bu hususta maruz kalacakları avakipte müessesenin hiç bir mes'uliyet kabul etmiyeceği alâkadarlara tebliğ m kamına kaim olmak üzre ilân olunur.

Feyziye mektebi müessislerinden:

Müesseseyi temsil hakkını münhasıren ha

Kibar Fettan Kibar Riza